

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

Servicii de consultanță pentru elaborarea propunerii de politică publică în domeniul comunicațiilor în bandă largă (broadband) în cadrul proiectului „Stabilirea cadrului de referință în domeniul dezvoltării rețelei de bandă largă în România” - cod SIPOCA 579

PROPUNERE DE POLITICĂ PUBLICĂ ÎN DOMENIUL BANDĂ LARGĂ

SOLUȚII ȘI SCENARII DE ACȚIUNE,

INCLUSIV PLAN DE ACȚIUNI PENTRU O PERIOADĂ CLAR DEFINITĂ

EVALUAREA EX-ANTE DE IMPACT A PROPUNERII DE POLITICĂ
PUBLICĂ (FULL RIA)

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Beneficiar	MINISTERUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII
Consultant	Asocierea dintre CIMA DATA ANALYTICS S.A. - lider de asociere, CIGA ENERGY S.A. - asociat, PRIME TELECOM S.R.L. - asociat, ROVNER & MOORE S.R.L. subcontractant
Contract nr.	SIPOCA 579/23/24.03.2022
Obiectul contractului	Servicii de consultanță pentru elaborarea propunerii de politică publică în domeniul comunicațiilor în bandă largă (broadband), ca rezultat în cadrul proiectului „Stabilirea cadrului de referință în domeniul dezvoltării rețelei de bandă largă în România”, cod SIPOCA 579, cofinanțat din Fondul Social European (FSE) prin Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA) 2014 - 2020, Axa prioritară 1. Administrație publică și sistem judiciar eficiente, Obiectivul specific 1.1. Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri, în concordanță cu Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice 2014-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1076/2014
Pachet de lucru/ Activitate	WP6/A8.1 - Evaluarea ex-ante de impact a propunerii de politică publică (full RIA)

Cuprins

1	Argumente pentru inițierea propunerii de politică publică	4
1.1	Bariere în dezvoltarea infrastructurii broadband în România	11
1.2	Particularități teritoriale ale infrastructurii de broadband în România	13
	La nivel național.....	13
	La nivel regional.....	14
1.3	Intervenții publice necesare pentru dezvoltarea infrastructurilor și proiectelor de broadband.....	15
2	Scopul și obiectivele propunerii de politică publică	16
3	Opțiunile de soluționare a problemelor identificate.....	21
3.1	Opțiunea de politică publică nr. 1 - Desfășurarea scenariului de referință	23
3.2	Opțiunea de politică publică nr. 2 - Adoptarea și implementarea unei politici publice comprehensive în domeniul broadband.....	24
3.3	Opțiunea de politică publică nr. 3 - Sprijin public pentru acoperirea cu infrastructură broadband a zonelor albe	25
4	Identificarea și evaluarea impactului	25
4.1	Ipoteze și premise.....	26
4.2	Impactul economic și asupra mediului de afaceri	44
4.3	Impactul bugetar și financiar	45
4.4	Impactul social.....	46
4.5	Impactul asupra mediului înconjurător	47
5	Selectarea opțiunii	48
6	Procesul de consultare publică	61
7	Măsuri postadoptare	69
8	Adoptarea politicii publice în domeniul broadband	74
	Anexă - Planul de acțiune pentru sprijinirea cererii și a utilizării de rețele de foarte mare capacitate, inclusiv acțiuni menite să faciliteze instalarea acestora	76

1 Argumente pentru inițierea propunerii de politică publică

Prezenta propunere de politică publică răspunde nevoilor publice și private, naționale și locale de a răspunde evoluțiilor socio-economice specifice secolului XXI cu infrastructură de comunicații electronice care să permită României să rămână competitivă la nivel european și național, pentru creșterea nivelului de trai al cetățenilor săi. Acest document reprezintă livrabilul principal și modalitatea de atingere a obiectivului general al proiectului „Stabilirea cadrului de referință în domeniul dezvoltării rețelei de bandă largă în România” cod SIPOCA 579, de a elabora o politică publică în domeniul comunicațiilor de bandă largă care să asigure o abordare strategică generală a domeniului, bazată pe o analiză teritorială, pe diferite instrumente de intervenție și finanțare a dezvoltării rețelelor și identificarea de măsuri de sprijin în vederea încurajării adoptării serviciilor de bandă largă, condiție esențială pentru adoptarea e-guvernării.

Globalizarea aduce noi provocări pentru informație, care este expusă unor cerințe multiple de reglementare generate de diversitatea situațiilor și a surselor din care provine această informație. Unele dintre ele decurg din contextul istoric, altele din dinamica schimbării pieței, tehnologiei sau legislației, iar magnitudinea riscurilor nu poate fi anticipată pentru fiecare caz în parte.

Tehnologiile broadband de comunicații de date reprezintă, în prezent, unul din pilonii fundamentali pentru funcționarea și dezvoltarea unei societăți informaționale moderne, facilitând schimbul de date și informații specifice serviciilor comerciale și serviciilor publice digitale, conectând persoane, companii și autorități publice. Tehnologiile broadband au devenit deja infrastructură critică pentru funcționarea aproape tuturor sectoarelor economice și sociale, tehnologiile de comunicații de date în bandă largă fiind categorisite ca atare de către toate statele membre UE și economiile dezvoltate ale lumii.

Strategia europeană Gigabit Society a fixat 3 obiective strategice și 1 obiectiv intermediar ce trebuie îndeplinite de statele membre și organismele comunitare până în anul 2025, după cum urmează:

- a) *Obiectiv strategic pentru 2025: Conectivitate Gigabit pentru toți principalii factori socio-economici, cum ar fi școlile, nodurile de transport și principalii furnizori de servicii publice, precum și întreprinderile ce utilizează intensiv mijloacele digitale.*
- b) *Obiectiv strategic pentru 2025: Toate zonele urbane și toate căile importante de transport terestru vor avea acoperire neîntreruptă 5G.*
- c) *Obiectiv intermediar pentru 2020: Conectivitatea 5G va fi disponibilă ca serviciu comercial complet în cel puțin un oraș important din fiecare stat membru, pornind de la introducerea comercială în 2018.*

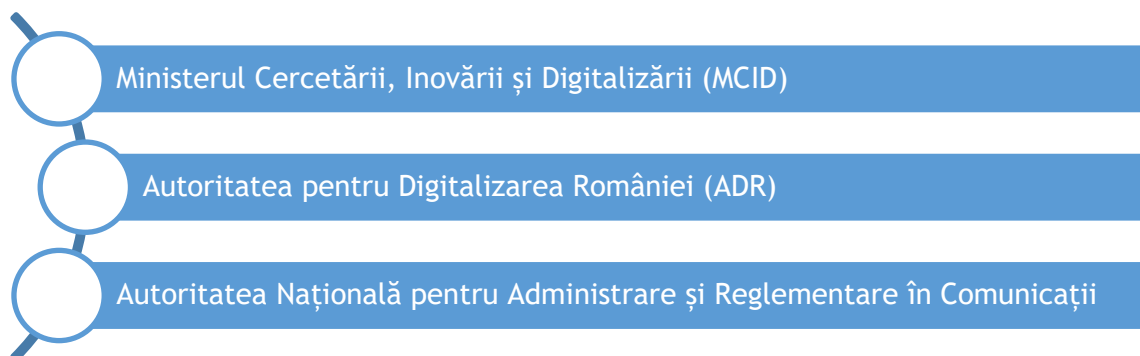

- d) *Obiectiv strategic pentru 2025*: Toate gospodăriile europene, rurale sau urbane, vor avea acces la conectivitate la Internet ce oferă conexiune downlink de cel puțin 100 Mbps, upgradabilă la viteză Gigabit.

Guvernul României a aprobat prin H.G. nr. 414/2015 Programul pentru implementarea Planului național de dezvoltare a infrastructurii NGN (Next Generation Network) (denumit în continuare și Planul NGN), având ca și obiectiv general „dezvoltarea de rețele avansate de comunicații electronice cu acoperire națională și completând sinergic prevederile SNADR 2020, Domeniul de acțiune 4 - Broadband și Infrastructura de Servicii Digitale. În acest scop, a fost promovată construirea de rețele de fibră optică cu acoperire națională și cu o largă răspândire a punctelor de distribuție, cât mai aproape de utilizatorul final și cu niveluri adecvate de simetrie și de interactivitate, pentru a garanta transmiterea mai bună de informații în ambele sensuri. Cu toate că obiectivele Planului NGN sunt aliniate cu indicatorii POC 2014-2020, acestea dintâi nu răspund în totalitate obiectivelor și indicatorilor SNADR 2020, Domeniul IV de acțiune - Broadband și infrastructura de servicii digitale.

Codul european al comunicațiilor electronice a modernizat cadrul european de reglementare în materie de comunicații electronice, pentru a îmbunătăți posibilitățile de alegere oferite consumatorilor și pentru a consolida drepturile acestora, pentru a asigura standarde mai ridicate ale serviciilor de comunicații, precum și pentru a stimula investițiile menite să sporească gradul de conectivitate și de inovare digitală.

Pe fondul modificărilor impuse de exigențele economice, în contextul fundamentării, elaborării propunerii de politică publică în domeniul comunicațiilor în bandă largă (broadband), ca rezultat în cadrul proiectului „Stabilirea cadrului de referință în domeniul dezvoltării rețelei de bandă largă în România”, cod SIPOCA 579, prezentăm o arhitectură instituțională structurată prin 3 instituții:

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

Urmărind atingerea țintelor stabilite de către Agenda Digitală pentru Europa¹, la nivelul României, **politicile strategice privind rețeaua de bandă largă se axează pe înființarea unei rețele naționale de bandă largă.** În acest sens, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, având rolul de a concepe și implementa Planul României privind rețeaua de bandă largă, este susținut în zona de reglementare de către ANCOM. Rolul Autorității pentru Digitalizarea României în arhitectura instituțională este acela de a realiza și coordona implementarea strategiilor și politicilor publice în domeniul transformării digitale și al societății informaționale.

Prin **Ordinul nr. 568/3.090/2018 privind aprobarea Schemei de ajutor de stat pentru îmbunătățirea infrastructurii în bandă largă (NGA) și a accesului la internet în cadrul Programului Operațional Competitivitate**, publicat în Monitorul Oficial nr. 541 din 29 iunie 2018 a fost aprobată instituirea unei scheme transparente de ajutor de stat, prin care s-au acordat ajutoare de stat pentru îmbunătățirea infrastructurii în bandă largă și a accesului la internet, denumită în continuare Schemă de ajutor de stat finanțată prin Programul Operațional Competitivitate (POC). Ajutorul pentru infrastructura de broadband a fost acordat sub formă de asistență financiară nerambursabilă (grant) în una sau mai multe tranșe, în conformitate cu tranșele stabilite în contractul de finanțare.

Intervenția publică pentru sprijinirea rețelelor de comunicații în bandă largă poate avea loc la nivel național, regional sau municipal. Ori de câte ori este posibil și, totodată, respectând competențele și specificitățile, statele membre sunt încurajate să elaboreze scheme la nivel național care să includă principiile fundamentale aflate la baza inițiativelor publice și să indice cele mai importante caracteristici ale rețelelor planificate. Schemele-cadru naționale pentru dezvoltarea comunicațiilor în bandă largă asigură coerența în utilizarea fondurilor publice, contribuie la reducerea sarcinii administrative pentru autoritățile de la nivel regional și local care acordă ajutorul și accelerează punerea în aplicare a măsurilor de ajutor individuale.

Ordinul MCID nr. 21960/2022, pentru stabilirea caracteristicilor serviciului de acces funcțional la internet în bandă largă al persoanelor fizice, prin intermediul unei conexiuni la punct fix, are drept scop, după cum reiese din cuprinsul Art. 1, "stabilirea caracteristicilor serviciului de acces funcțional la internet în bandă largă, prin intermediul unei conexiuni la punct fix, capabil să asigure condițiile necesare pentru participarea persoanelor fizice din punct de vedere social și economic la beneficiile societății informaționale".

În îndeplinirea scopului său, actul normativ reglementează viteza de download pentru servicii de acces la Internet prin conexiuni fixe destinate persoanelor fizice la 100 Mbps. Viteza de 100 Mbps este stabilită ca viteză maximă de transfer potrivit cu prevederile Regulamentului 2015/2120 al Uniunii Europene. În situația în care viteza de transfer furnizată depășește nivelul de 100 Mbps, aceasta va fi considerată la viteza maximă reglementată.

¹ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor COM(2010) 245

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Ordinul MCID nr. 20.250/2023, privind aprobarea Direcțiilor de acțiune pentru implementarea serviciului universal în domeniul comunicațiilor electronice, vine să reglementeze, potrivit și titlaturii sale, direcțiile de acțiune pentru serviciul universal în domeniul comunicațiilor electronice de tip broadband. Scopul documentului strategic este de a poziționa autoritățile publice și piața către îndeplinirea obiectivelor pentru anul 2030 ale politicii publice comunitare Deceniul Digital în domeniul comunicațiilor electronice și în particular, în contextul prevederilor ordinului MCID, în ceea ce privește acoperirea cu conectivitate Gigabit în conexiune fixă.

Prin Direcțiile de acțiune MCID accentuează necesitatea ca mecanismele de intervenție publică asupra pieței, fie de către autoritatea de reglementare, MCID sau de către alte organisme publice, să asigure o minimă distorsionare a piețelor și să aducă o influență minimală asupra liberei concurențe în domeniul rețelelor și serviciilor de comunicații electronice, inclusiv în ceea ce privește impunerea obligațiilor de serviciu universal sau identificarea mecanismelor de finanțare a furnizării serviciului universal.

Pentru a facilita aplicarea prevederilor Planului Național de Recuperare și Reziliență, Componenta 7 - Transformare digitală, secțiunea B - Conectivitate digitală, în înțelesul aplicării prevederilor ordinului, MCID definește zonele albe ca reprezentând "zonele neacoperite cu servicii în bandă largă", fără a defini însă lărgimea minimă de bandă care trebuie considerată. Prin această prevedere MCID include în categoria zonelor albe și zonele care au acoperire broadband cu lărgime mai redusă de bandă, urmărind prin aceasta asigurarea conectivității electronice la nivelul tuturor comunităților de pe teritoriul național.

Prin Direcțiile de acțiune MCID urmărește totodată facilitarea accesului la servicii de voce și acces Internet în bandă largă la punct fix pentru persoanele defavorizate, cu dizabilități sau cu alte nevoi speciale. În acest sens MCID va putea stabili categoriile de persoane pentru care furnizorii vor trebui să furnizeze pachete de opțiuni sau de tarifyare diferite de cele practicate în condițiile comerciale normale, urmând ca autoritatea de reglementare să asigure aplicarea acestora de către operatorii din piață.

De asemenea prin Direcțiile de acțiune MCID stabilește nivelul funcțional minim al serviciilor de comunicații electronice în bandă largă la punct fix, acesta cuprinzând cel puțin următoarele servicii:

- a) utilizarea serviciilor de poștă electronică;
- b) accesul la motoare de căutare care să permită căutarea și identificarea informațiilor;
- c) accesul la instrumente online de educație și de formare profesională de bază;
- d) accesul la ziare sau știri online;
- e) cumpărarea sau comandarea de bunuri sau servicii online;
- f) căutarea unui loc de muncă, precum și instrumente de căutare a unui loc de muncă;

- g) interacțiuni profesionale prin intermediul unor rețele dedicate;
- h) accesul la servicii bancare prin internet;
- i) utilizarea de servicii de e-guvernare;
- j) accesul la mijloace de comunicare socială și la servicii de mesagerie instantanee;
- k) inițierea și primirea de apeluri și apeluri video la calitate standard.

Hotărârea nr. 429 din 20 Iunie 2019 pentru aprobarea Strategiei 5G pentru România publicată în Monitorul Oficial nr. 551 din 4 Iulie 2019 aprobă Strategia 5G pentru România, și stabilește obligația Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale (denumit în continuare și MCSI²), Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (denumită în continuare și ANCOM), ministerelor și celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și a autorităților administrației publice locale de a duce la îndeplinire planul de măsuri specifice domeniului lor de activitate stabilite conform secțiunii 8.1 - „Plan de măsuri“ din Strategie.

Planul de măsuri conținut în secțiunea 8.1 a Strategiei 5G pentru România cuprinde 24 de acțiuni dintre care amintim:

- a) Crearea unui mecanism de urmărire a implementării strategiei și foii de parcurs;
- b) Adoptarea unui set de măsuri specifice și facilități pentru lansarea rapidă a serviciilor comerciale 5G;
- c) Crearea unui grup de lucru inter-instituțional pentru crearea unui regim de autorizare a lucrărilor de construcții favorabil rețelelor de comunicații;
- d) Derularea unor campanii de informare privind beneficiile 5G și efectele în rândul autorităților locale, cetățenilor și mediului de afaceri și pentru reducerea asimetriei de informații privind efectele miniaturizării și densificării elementelor rețelelor;
- e) Identificarea unui (segment de) coridor european trans-frontalier pentru demonstrarea conducerii autovehiculelor autonome și conectate;
- f) Organizarea unei selecții competitive (licitație) pentru acordarea licențelor de utilizare a frecvențelor radio și a frecvențelor radio în unde milimetrice;
- g) Crearea unui Regim de autorizare a lucrărilor de construcții, favorabil dezvoltării rețelelor 5G;

² Pe tot cuprinsul documentului prin Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale (MCSI) se va înțelege Ministerul Cercetării, Inovației și Digitalizării (MCID) în baza prevederilor HG nr. 371 din 29 martie 2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

- h) Proiectarea, autorizarea și realizarea infrastructurii fizice pentru rețele de mare viteză și 5G, la realizarea lucrărilor de construire, reparare, modernizare, reabilitare sau extindere a drumurilor (autostrăzi, drumuri naționale și județene) și căi ferate;
- i) Monitorizarea obligațiilor de acoperire incluse în licențe.

Conform secțiunii 7.2 - „Infrastructuri prietenoase cu 5G“ din Strategia 5G pentru România, Autorizarea lucrărilor de construcții trebuie să evolueze în trei direcții:

- a) simplificare, prin eliminarea complicităților inutile, clarificarea proceselor, revizuirea termenelor, transparentizare și digitalizare a activităților;
- b) adaptarea cerințelor de autorizare la progresul tehnologic înregistrat în materia executării lucrărilor de construcții, al miniaturizării elementelor de infrastructuri specifice 5G și al co-existenței/vecinătății rețelelor, etc.; în particular, relaxarea constrângerilor de planificare și autorizare a celulelor 5G de putere mică (micro, pico-celule), este necesară în mod obiectiv;
- c) reducerea eterogenității în aplicarea regimului de autorizare, de la o localitate la alta; în particular, un manual de bune practici în aplicarea regimului de autorizare poate oferi un ghidaj necesar UAT-urilor.

În România, proiectele de broadband au fost incluse în procesul de planificare începând cu perioada de programare 2007-2013. Cele mai importante surse de finanțare pentru acest tip de intervenții au fost identificate la nivelul Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (POS CCE 2007-2013) și, respectiv, a Programului Operațional Competitivitate (POC 2014-2020).

Potrivit DESI 2021 pentru România, „România se situează pe locul 10 în ceea ce privește conectivitatea. În 2020, aceasta și-a îmbunătățit rezultatele în ceea ce privește acoperirea, dar a stagnat în ceea ce privește utilizarea generală. Acoperirea de bandă largă a crescut până la 87 %, atingând media UE. Concurența puternică bazată pe infrastructură înregistrată în România, în special în zonele urbane, se reflectă în indicatorul de acoperire a rețelelor de foarte mare capacitate fixe (VHCN) de 76 %, cu mult peste media UE de 59%. Decalajul digital dintre zonele urbane și cele rurale din România a scăzut în ceea ce privește acoperirea VHCN după o creștere de 17 % până la o acoperire de 56 % a zonelor rurale (dublul mediei UE de 28 %). Per ansamblu, utilizarea benzii largi fixe a stagnat în jurul a 67 % dintre gospodăriile pentru al patrulea an consecutiv, cu mult sub media UE de 77 %. Acest lucru este cu atât mai surprinzător cu cât munca la distanță a fost utilizată pe scară largă în timpul pandemiei, creând așteptări privind o creștere a cererii. Cu toate acestea, cererea pentru bandă largă fixă de cel puțin 100 Mbps se reflectă în creșterea gradului de utilizare a benzii largi la 52 %, cu mult peste media UE de 34 %. România a eliminat decalajul în ceea ce privește acoperirea 4G, atingând media UE de 99,7 %”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

Cu toate că prin proiectul RO-NET au fost create rețele de date broadband de distribuție (backhaul) pentru localitățile țintă (695 localități declarate eligibile până la finalul proiectului, din totalul inițial de 783) și pentru alte localități învecinate acestora, pe plan național se înregistra la nivelul anului 2015 un deficit uriaș de infrastructuri broadband, atât în ceea ce privește punctele de acces (rețele de buclă locală) cât și în ceea ce privește rețelele de distribuție (backhaul).

Față de aceste măsuri, ponderea conexiunilor fixe de acces Internet cu lățimi de bandă de peste 100 Mbps a înregistrat creșteri constante în ultimii ani, cu scăderea proporțională a ponderilor conexiunilor sub 30 Mbps sau între 30 și 100 Mbps. În ceea ce privește lățimile de bandă furnizate către clienții pentru servicii de acces Internet pe fir, piața națională este încă dominată de conexiuni de maxim 30 Mbps (275 furnizori), urmate de conexiuni până în 100 Mbps (206 furnizori) și, la distanță mare, conexiuni de peste 100 Mbps (142 furnizori).

La nivelul programelor operaționale 2021-2027, disponibile până în 2029, și a Planului Național de Redresare și Reziliență, disponibil până în 2026, există o diversitate de surse de finanțare compatibile cu măsuri ce pot răspunde disfuncționalităților existente pe piața de broadband din România.

Pe baza analizei de conținut a domeniului, rezultă că cea mai indicată variantă de a depăși deficiențele existente de natură procedurală și administrativă la nivelul localităților/ UAT-urilor beneficiare s-a dovedit a fi modelul de conducere/ gestionare/ administrare centralizată a proiectelor majore.

Se constată că unele finanțări din surse comunitare nu corespund 100% nevoilor din teren, în special în rezolvarea sau diminuarea unor disfuncționalități. Astfel, în ceea ce privește disfuncționalitățile pentru combaterea cărora este nevoie de extinderea infrastructurii fizice, documentele programatice consultate prezintă o serie redusă de soluții. Dintre acestea, cea mai relevantă poate fi identificată la nivelul Planului Național de Redresare și Reziliență, care abordează investițiile în extinderea rețelei preponderent în zonele albe din punct de vedere al conectivității broadband fixă în bandă largă rapidă și ultra rapidă. Aceste fonduri pot fi completate parțial și punctual din Programul Operațional Incluziune Socială și Demnitate, respectiv din Programul Operațional Regional Centru, dacă ghidurile specifice vor fi elaborate de așa manieră.

Planul Național de Redresare și Reziliență rămâne o alternativă și pentru creșterea capacității administrative de a actualiza și simplifica cadrul legal, respectiv mecanismele procedurale interne în vederea remedierii disfuncționalităților legislative și administrative.

Referitor la măsurile socio-economice, acestea beneficiază de finanțări generoase disponibile prin Programul Operațional Educație și Ocupare. Acestea sunt dedicate capitalului uman, respectiv profesionalizării acestuia, și creșterii competitivității pe piață prin înființarea de noi întreprinderi. Și în această privință, orientarea - parțială - a fondurilor în direcția sprijinirii

măsurilor de educație tehnică și profesională adecvată ocupării în sectorul comunicațiilor poate fi decisă prin elaborarea corespunzătoare a ghidurilor specifice subsecvente.

1.1 Bariere în dezvoltarea infrastructurii broadband în România

Progresul în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii broadband în România a fost influențat de o serie de bariere, identificabile după cum urmează:

1. De natură instituțională

1.1. Lipsa de consolidare a capacității administrative la nivelul instituțiilor cu atribuții relative la implementarea proiectelor de comunicații în bandă largă, care s-a manifestat la nivelul:

1.1.1. Planificării strategice, operaționale și financiare a acestui obiectiv pe termen mediu.

1.1.1.1. Întârzierile legate de elaborarea/aprobarea documentelor relevante³ au fost amplificate de schimbările în materia arhitecturii guvernamentale. Stabilitatea instituțională este un factor de maximă relevanță asupra proceselor de reglementare, de avizare/autorizare, finanțare și implementare a acestora, cu impact semnificativ la nivelul societății.

1.1.1.2. Evoluția naturală a pieței comunicațiilor electronice a avut impact asupra numărului inițial de localități estimat de ANCOM și care urmau să beneficieze de investiții în infrastructura broadband, acesta fiind redus în timp datorită îmbunătățirii condițiilor economice în anumite zone albe și identificării, de către o serie de operatori, a unui interes comercial în unele zone de acest gen.

1.1.1.3. Costurile ocazionate de creșterea materialelor de construcție sau de forța de muncă nu s-au regăsit în realocări bugetare, în ciuda faptului că acest scenariu a fost luat în considerare la momentul realizării evaluării ex-ante a POC.

1.1.1.4. Analiza datelor relevă că toate proiectele semnificative pentru infrastructura de broadband au fost semnate în condițiile existenței unor cheltuieli ne-eligibile (ex: TVA, în cazul proiectului RoNet), ce au fost acoperite din bugetul național.

1.1.2. Execuției bugetare și implementării proiectelor, aspect care decurge din întârzierile înregistrate la nivelul finalizării contractelor de construire sau extindere a infrastructurii broadband.

³ Apelul acțiunii 2.1.1 - Îmbunătățirea infrastructurii în banda largă și a accesului la internet a fost lansat în iulie 2018

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

1.1.3. Raportării. În ciuda existenței la nivelul centrului guvernului a unui panou de bord⁴, informațiile existente cu privire la stadiul investițiilor în infrastructura broadband sunt disponibile și publicate dispersat.

1.2. Lipsa de coordonare a autorităților centrale responsabile și autorităților locale din comunitățile beneficiare cu atribuții în avizarea proiectelor de investiții.

2. De natură financiară

2.1. Valoarea totală a contractelor semnate depășește valoarea alocată prin POC. Astfel, valoarea totală a proiectelor broadband (RO-NET și proiectele NGA) este de aproximativ 150 milioane euro⁵, din care aproximativ 95,3 milioane euro reprezintă contribuția UE, în comparație cu aproximativ 100 milioane euro alocate prin AP2 a POC.

2.2. Aproximativ 28 milioane euro din valoarea contractată este reprezentată de cheltuieli ne-eligibile, aspect care impactează capacitatea instituțională de implementare a proiectelor.

2.3. Schema de ajutor de stat care a stat la baza alocării acestor fonduri către operatorii care urmau să realizeze investițiile a făcut obiectivul unor discuții extinse din partea industriei de profil prin asociațiile reprezentative..

3. De natură tehnică

3.1. Referitor la schema de ajutor de stat pentru finanțarea infrastructurii broadband, observațiile industriei de profil au vizat transparentizarea cerințelor de calitate cât mai devreme în procesul de pregătire a documentațiilor și a procedurii de achiziție publică, definitivarea tipului de acoperire necesară (doar rețea backhaul sau rețea backhaul împreună cu rețeaua de acces), reevaluarea gradului de acoperire la nivelul localităților și gruparea zonelor albe în cluster fezabile din punct de vedere economic.

3.2. Diferențierea dată de numărul de conexiuni mobile la nivelul unei gospodării, în funcție de numărul de persoane conținute. Totodată, un factor important de influențare a rezultatelor este reprezentat de nivelul de educație și, implicit, de venituri ale persoanelor analizate pe amplasament (urban/rural), ocupație (ocupat/neocupat), densitate în gospodărie (număr de membri ai unei gospodării) și scop de utilizare.

3.3. Alți factori relevanți considerați sunt nevoia din ce în ce mai mare de mobilitate a generațiilor tinere, migrația economică între centre urbane și mediul rural, precum și

⁴ Proiectele „Extinderea sistemului de planificare strategică la nivelul ministerelor de resort”, Cod SIPOCA 28 și „Extinderea sistemului de planificare strategică la nivelul ministerelor de resort-II”, Cod SIPOCA 612

⁵ Valoare aproximată prin utilizarea cursului de schimb 1 EUR = 5 RON

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

facilitarea accesului operatorilor la infrastructură fizică, lucrări și servicii, necesar de autorizare și, nu în ultimul rând, evoluția tehnologică rapidă. De asemenea inflația, perturbările de natură economică sau de altă natură la adresa fluxurilor de producție și circulație a bunurilor, ce pot introduce atât întâzieri severe în atingerea obiectivelor propuse, precum și creșteri semnificative a costurilor asociate, sunt elemente înafara controlului operatorilor economici interesați și, în multe situații, chiar înafara controlului Statului sau finanțatorului.

- 3.4. Clima și relieful zonelor albe rămase neacoperite prin măsurile deja implementate sau în curs de implementare constituie un factor critic pentru selectarea conexiunilor mobile în detrimentul conexiunilor fixe, indiferent că se raportează la servicii de comunicații mobile 5G (densitate ridicată a celulelor, necesar mediu de lucrări de infrastructură fizică, costuri potențial mai ridicate de transport, potențiale riscuri de siguranță și securitate a muncii), sau conexiuni prin satelit (costuri operaționale mai ridicate, instalare rapidă, fără lucrări importante de infrastructură fizică, costuri reduse de transport a echipamentelor, riscuri minore de sănătate și siguranță a muncii).
- 3.5. Investițiile în infrastructura broadband au avut menirea să influențeze în mod direct și pozitiv mediul de afaceri local. De asemenea, implementarea proiectelor finanțate prin măsura POC 2.2.1 a fost proiectată să obțină un beneficiu complementar cu cel al obiectivelor specifice 2.2. (Creșterea contribuției sectorului TIC pentru competitivitatea economică), 2.3 (Creșterea utilizării sistemelor de e-Guvernare) și 2.4 (Creșterea gradului de utilizare a Internetului) din Programul Operațional Competitivitate.

1.2 Particularități teritoriale ale infrastructurii de broadband în România

La nivel național

La nivel național, disfuncționalitățile prezentate, în special, de mediul privat și mediul asociativ au fost identificate la nivelul următoarelor aspecte:

- ambiguitatea proceselor de planificare urbană și lipsa comunicării eficiente între autoritățile publice și operatorii de telecomunicații;
- nerespectarea Legii nr. 159/2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice de către instituțiile publice;
- complexitatea și durata excesivă a circuitului de avizare pentru proiectele de infrastructură și lipsa diferențelor tehnice și juridice între avizarea infrastructurilor aeriene și a celor subterane, respectiv între avizarea construcțiilor noi și a modernizării

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

construcțiilor existente, ceea ce determină dificultatea respectării cerințelor în vigoare cu privire la migrarea infrastructurii aeriene în subteran;

- costurile ridicate ale investițiilor în infrastructura de telecomunicații;
- asimilarea, de facto, la nivelul percepției publice, a serviciilor de telecomunicații cu o utilitate publică, având în vedere contextul creat de pandemia SARS-CoV-2, aspect ce trebuie reflectat și în cadrul legislativ specific;
- dificultatea și frecvența crescută a lucrărilor de mentenanță, determinate de lucrări neautorizate ale terților la infrastructurile operatorilor;
- dificultatea cooperării cu deținătorii de infrastructură, în special cu furnizorii/distribuitorii de energie electrică;
- tendința de înglobare a operatorilor mici de telecomunicații de către operatorii mari;
- dificultăți în implementarea serviciilor 5G din cauza percepției negative a populației și a controverselor nefundamentate din spațiul public.

La nivel regional

În ceea ce privește particularitățile regionale ale proiectelor de dezvoltare a infrastructurii și serviciilor de broadband, observăm că anumite bariere, fenomene sau comportamente sunt specifice doar anumitor teritorii din țară:

- la nivelul regiunii Nord-Est, s-a semnalat lipsa cadrului legislativ care să reglementeze recuperarea investițiilor;
- la nivelul regiunii Sud-Est, s-a constatat existența unor exemple de bune practici, a căror extindere se consideră benefică (modelul infrastructurii de apă, în care municipalitatea creează infrastructura și o concesionează operatorilor);
- la nivelul regiunii Sud-Vest, s-a atras atenția asupra lipsei capacității operatorilor mici de a absorbi fonduri europene ori de a se implica proactiv în planificarea proiectelor de lucrări publice din zonele în care activează;
- la nivelul regiunii Vest, s-au prezentat dificultățile legate de munca în echipă extinsă și multidisciplinară pe mai multe tronsoane/loturi ale aceluiași proiect de investiții, neajunsurile legate de infrastructura subterană pusă la dispoziție operatorilor, precum și necesitatea actualizării legislației astfel încât telecomunicațiile să fie prevăzute separat în PUZ, iar conectarea să se facă pe cheltuiala dezvoltatorului de PUZ, similar rețelelor de electricitate;

- la nivelul regiunii Nord-Vest, s-au propus tehnologii noi de îngropare a rețelelor în asfalt și s-a solicitat actualizarea STAS-urilor și s-a propus perfecționarea funcționarilor publici care au responsabilități în ceea ce privește emiterea sau avizarea certificatelor de urbanism, pentru a clarifica diferența dintre tehnologii ori reglementarea unei scheme logice de tip arbore decizional, care să clarifice ce avize nu sunt necesare dacă este rețea subterană, respectiv dacă este rețea aeriană;
- la nivelul regiunii Centru, a fost solicitată o mai bună comunicare între industria de telecomunicații și sistemul de învățământ public, pentru ca acesta din urmă să poată pregăti un număr suficient de tehnicieni și specialiști încât să satisfacă nevoile de forță de muncă a acestei activități în continuă dezvoltare;
- la nivelul tuturor regiunilor, cu excepția București-Ilfov, operatorii consideră că investițiile în domeniul telecomunicațiilor, în special în zonele rurale, nu sunt justificate din punct de vedere economic.
- Privind atractivitatea către serviciile de bandă largă în mediul rural se constată deosebiri importante între regiuni, în regiunile Nord Est și Sud interesul fiind aproape dublu față de ruralul regiunilor Vest și București-Ilfov.

1.3 Intervenții publice necesare pentru dezvoltarea infrastructurilor și proiectelor de broadband

- Intervenția statului în zonele de eșec al pieței, acolo unde sunt necesare Investițiile în domeniul infrastructurilor de telecomunicații, în special în zonele cu densitate redusă de potențiali clienți (unele zone rurale și/sau cu relief dificil) și care nu prezintă interes din punct de vedere economic pentru agenții economici din domeniu. În planificarea acestei intervenții se va avea în vedere stabilirea unui cadru precis, aferent stabilirii atributului de zonă de eșec al pieței, sau de zonă/arie eligibilă a proiectelor de investiții publice pentru dezvoltarea rețelelor de comunicații, printr-un act emis de către ANCOM, pentru a fi evitate disfuncționalitățile create anterior în cadrul unor proiecte, disfuncționalități caracterizate de interpretarea eronată a datelor și informațiilor cu caracter tehnic, de către reprezentanți ai unor structuri cu atribuții de control (DLAF, DNA, DIICOT, AM, OIPSI, Autoritatea de Audit, Curtea de Conturi, Corp Control al Prim-Ministrului, etc.)
- Proiectele de dezvoltare urbană/rurală să includă și realizarea facilităților specifice infrastructurilor de telecomunicații. În cadrul acestor proiectări este necesar să fie dezvoltat un mecanism, pe baza unor prevederi normative, prin care, operatorii care execută lucrări civile la infrastructuri de drumuri, rețele de apă, gaze, canalizări, trasee electrice, infrastructuri mari (aeroporturi, stadioane, complexe rezidențiale, parcuri industriale, etc.), să publice pe o platformă dedicată executarea acestor lucrări,

platforma în care să indice termenele de proiectare, de începere a lucrărilor și termenul limită până la care operatorii de comunicații electronice pot furniza nevoile lor specifice, aferente realizării infrastructurilor fizice suport în cadrul acestor proiecte de investiții. De asemenea, din faza de proiectare, se vor prevedea elemente specifice de infrastructură fizică suport (canalizații, camerete, tubete, elemente de electroalimentare, supratraversări, subtraversări, etc.), care să permită ulterior amplasarea de rețele de comunicații.

- Circuitul birocratic al obținerii acordurilor/avizelor/aprobărilor pe documentele de implementare a rețelelor de telecomunicații este lung și afectează negativ întreg circuitul investițional, se impune digitalizarea rapidă și simplificarea mecanismelor și reducerea numărului de entități implicate, un serviciu de tip ghișeu unic fiind pretabil. Aici se va identifica un mecanism eficient de sprijin/colaborare a MCID cu structurile ADR, prin care să fie operaționalizat cât mai rapid serviciul PCU, a cărui operaționalizare rapidă va reprezenta o condiție favorizantă pentru România. O atenție specială trebuie să o primească, în această analiză segmentul de absolvenți de studii medii cu profil tehnic. Nu doar că aceștia reprezintă o piață-țintă pentru extinderea serviciilor de internet prin broadband, dar ei pot deveni un punct-forțe pentru operatorii de telecomunicații deoarece au abilitățile tehnice potrivite pentru a asigura cea mai mare parte a forței de muncă pentru activitățile solicitante de teren. În această privință, regiunile Nord-Est, Centru și Nord-Vest sunt cele mai avantajate, în timp ce regiunile București-Ilfov, Vest și Sud-Vest sunt cele mai deficitare.

2 Scopul și obiectivele propunerii de politică publică

Scopul prezentei propuneri de politică publică este de a defini modalitățile optime de intervenție publică pe piața de broadband, astfel încât să fie încurajată dezvoltarea rapidă și durabilă atât a ofertei, cât și a cererii de produse și servicii de comunicații electronice de mare viteză, care să genereze plus valoare socio-economică și să crească competitivitatea țării noastre în plan european și global.

Tabel 1. Obiectivele propunerii de politică publică

Obiectiv general	Obiective specifice	Obiective operaționale
1. Actualizarea, simplificarea și creșterea gradului de aplicare a cadrului normativ incident	OS1. Simplificarea, actualizarea și clarificarea cadrului legal aferent domeniului broadband până la finalul anului 2024	Măsura 1 1.1. Actualizarea / elaborarea de norme tehnice și elaborarea de standarde și instrucțiuni simplificate necesare în luarea

Obiectiv general	Obiective specifice	Obiective operaționale
<p>dezvoltării și operării infrastructurilor și serviciilor de broadband</p>		<p>deciziilor privind numărul / tipul / categoriilor / oportunității avizelor solicitate</p>
		<p>Măsura 2</p> <p>1.2. Clarificarea și diferențierea caracteristicilor tehnico-economice ale proiectelor de construcții noi prin comparație cu proiectele de mentenanță / modernizarea celor existente, pentru simplificarea procedurilor în ultimul caz</p>
	<p>OS2. Elaborarea procedurilor necesare creșterii gradului de aplicare a cadrului normativ incident dezvoltării și operării infrastructurilor și serviciilor de broadband până la finalul anului 2024</p>	<p>Măsura 3</p> <p>1.3. Creșterea gradului de conștientizare și exercitare a obligativității de verificare a respectării prevederilor aplicabile proiectelor în domeniu</p>
		<p>Măsura 4</p> <p>1.4. Instituirea unor proceduri simplificate de contestare / întrerupere prin act administrativ a proiectelor care nu respectă legislația privind prevederea facilităților specifice infrastructurilor de telecomunicații în proiectele de investiții</p>
	<p>Măsura 5</p> <p>1.5. Simplificarea și consolidarea modalităților de monitorizare a responsabililor de deciziile luate în cadrul proiectelor publice de realizare</p>	

Obiectiv general	Obiective specifice	Obiective operaționale
	<p>OS3. Adaptarea cadrului legal pentru creșterea accesibilității și dezvoltării noilor operatori pe piață până la finalul anului 2024</p> <p>OS4. Crearea și dezvoltarea cadrului legal privind asigurarea de servicii broadband pentru situații de criză până la finalul anului 2025</p>	<p>a infrastructurilor fizice pentru rețelele de comunicații electronice, cu asumarea răspunderii materiale directe a acestora asupra neregulilor constatate</p> <p>Măsura 6 1.6. Instituirea unor termene stricte pentru sprijinirea conectării operatorilor noi, precum și mecanism simplificat de soluționare a sesizărilor</p> <p>Măsura 7 1.7. Crearea unor metodologii/instrucțiuni de punctare echitabilă a ofertelor depuse de operatorii fără experiență și standardizarea tehnologică a specificațiilor minimale pentru anumite categorii de investiții</p> <p>Măsura 8 1.8. Completarea cadrului de lucru cu instrucțiuni, recomandări sau standarde de cost privind stabilirea tarifelor practicate de autoritățile publice locale</p> <p>Măsura 9 1.9. Crearea și dezvoltarea cadrului legal privind asigurarea de servicii broadband pentru situații de criză</p>
		Măsura 10

Obiectiv general	Obiective specifice	Obiective operaționale
2. Accelerarea și coordonarea proiectelor de dezvoltare infrastructurii broadband proiectele de dezvoltare locală	OS5. Operaționalizarea cadrului instituțional pentru sprijinirea dezvoltării proiectelor până la finalul anului 2026	2.1. Înființarea și operaționalizarea unor organisme regionale de consultare / aprobare a proiectelor de dezvoltare a infrastructurii broadband
	OS6. Echiparea autorităților administrației publice centrale și locale cu instrumente și metode pentru implementarea eficientă a proiectelor de broadband sau cu componentă de broadband până la finalul anului 2026	
Măsura 12 2.3. Construirea infrastructurii de comunicații electronice pentru 945 localități din zonele albe/gri prin aplicarea modelului de conducere / gestionare / administrare centralizată a proiectelor majore pilotat și dovedit eficace de către fostul Minister al Comunicațiilor și Societății Informaționale pentru realizarea unei rețele de 4.000 km de fibra optică/RONET		
		Măsura 13 2.4. Creșterea capacității administrative a instituțiilor cu rol în realizarea infrastructurilor de comunicații electronice prin programe de training dedicate gestionării aspectelor de finanțare specifice proiectelor mari de infrastructură

Obiectiv general	Obiective specifice	Obiective operaționale
		<p>Măsura 14</p> <p>2.5. Monitorizarea centralizată a investițiilor în lucrări cu componentă de comunicații electronice printr-un sistem integrat</p>
3. Îmbunătățirea condițiilor concurențiale pe piața de broadband din România	OS7. Îmbunătățirea ofertei de servicii și produse de broadband prin sprijinirea noilor operatori până la finalul anului 2026	<p>Măsura 15</p> <p>3.1. Stimularea și promovarea antreprenorialului local din perspectiva cererii de servicii de comunicații electronice</p>
		<p>Măsura 16</p> <p>3.2. Facilitarea accesului la datele gestionate în comun pentru toți operatorii interesați</p>
4. Creșterea gradului de alfabetizare digitală în mediul rural	OS8. Dezvoltarea infrastructurii teritoriale pentru dezvoltarea competențelor digitale până la finalul anului 2026	<p>Măsura 17</p> <p>4.1. Construcția și amenajarea centrelor multifuncționale dedicate alfabetizării digitale (Centre Zonale Digitalizate)</p>
	OS9. Dezvoltarea competențelor digitale ale grupurilor defavorizate până la finalul anului 2026	<p>Măsura 18</p> <p>4.2. Cursuri de alfabetizare digitală și tehnică</p> <p>Măsura 19</p> <p>4.3. Cursuri de alfabetizare digitală și tehnică pentru recuperarea tinerilor care au abandonat timpuriu sistemul educațional și formarea lor în profile tehnice</p>

3 Opțiunile de soluționare a problemelor identificate

Redăm în cele ce urmează scenariul de referință care va fi supus intervenției guvernamentale prin prezenta propunere de politică publică.

Din punct de vedere **economic**, identificăm peste 1.020 operatori economici care oferă servicii de comunicații electronice prin rețele cu cablu, fiind, astfel, potențiali operatori de rețele de broadband. Cu toate acestea, conform portalului *firme.info*, care preia date de pe www.mfinante.ro, identificăm că, printre cele 1021 companii cu codul CAEN corespunzător acestui tip de activități, la nivelul anului 2021, se regăsesc:

- 203 companii cu cifra de afaceri 0 RON, fiind fie inactive, fie firme în pierdere
- 142 companii cu cifra de afaceri între 67 RON și 10.000 RON, majoritatea înregistrând pierderi
- 95 companii cu cifra de afaceri între 10.096 RON și 19.980 RON, majoritatea înregistrând pierderi
- 156 companii cu cifra de afaceri între 20.123 RON și 49.916 RON, majoritatea înregistrând pierderi sau profituri reduse
- 172 companii cu cifra de afaceri între 50.172 RON și 100.702 RON, majoritatea înregistrând pierderi sau profituri reduse.

Astfel, conform datelor culese, reiese că un procent de aproximativ 70% din sectorul de profil este compus din firme cu următoarele caracteristici:

- Sunt societăți cu răspundere limitată;
- Au capital social minim, de 200 lei;
- Aparțin categoriilor de microîntreprinderi sau întreprinderi mici;
- Sunt inactive sau au foarte puțină activitate;
- Au marjă de profitabilitate foarte mică;
- Nu au niciun angajat sau au un angajat.

Pe de altă parte, analizând topul clasamentului, se poate observa că primele 14 firme în ordinea descrescătoare a cifrei de afaceri, la nivelul anului 2021, însumau următorii indicatori:

- Cifra de afaceri totală: 7.379.703.387 RON;
- Profitul: 314.559.732 RON;
- Pierderea: 361.090.822 RON;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

- Numărul angajaților: 18.069, dintre care 13.056 sunt salariații celui mai mare operator, RCS & RDS SA.

Astfel, se remarcă și din punct de vedere dominanța unui grup restrâns de operatori asupra teritoriului național, în timp ce o majoritate covârșitoare a firmelor din sectorul de telecomunicații prin rețele cu cablu nu reușește să își acopere cheltuielile de funcționare. Din punct de vedere al teoriei economice, sustenabilitatea acestui model de organizare a pieței este îndoielnic, întrucât sectorul mic și mijlociu nu se distinge ca generând, cumulativ, un procent majoritar din cifra de afaceri a acestui sector și nici ca angajând, cumulativ, majoritatea forței de muncă din domeniu. Datele deținute nu reflectă procentul de operațiuni subcontractate de operatorii mari către operatorii mici și mijlocii, însă ponderea ridicată a firmelor care au declarat în anul 2021 pierderi, respectiv funcționarea fără angajați ori cu un singur angajat pot reprezenta indicatori ai activității limitate a majorității din companiile cu acest cod CAEN.

Din punct de vedere **bugetar și financiar**, regăsim o reflectare fidelă a situației economice și în colectarea taxelor și impozitelor la bugetul de stat. O pondere semnificativă de companii din acest sector nu contribuie cu impozite pe profit, acestea înregistrând pierderi, și nici cu impozite aferente contractelor de muncă cu salariații lor, având în vedere că nu au salariați sau funcționează cu un singur angajat. Bugetul de stat este alimentat în principal de operatorii mari din domeniu, excepții făcând anii în care au loc restructurări ale pieței (exemplu achiziția unui operator de către altul sau investiții semnificative), ce se pot reflecta ca pierderi în bilanțurile acestora.

Din punct de vedere **social**, piața de broadband este influențată, în același timp, de presiunea generalizată a solicitărilor de creștere a calității și nivelului de acoperire ale rețelelor de comunicații electronice, precum și de nivelul scăzut al competențelor digitale ale cetățenilor, simbolizând că serviciile puse la dispoziție sunt utilizate pentru sarcini cu valoare adăugată scăzută.

Astfel, situația socială este caracterizată după cum urmează:

- conform EUROSTAT pentru 2020, România înregistrează o rată a riscului de sărăcie sau excluziune socială de 35,8%, cea mai mare din țările Uniunii Europene, Acest risc este accentuat de accesul limitat la serviciile primare de sănătate, sociale și de educație, inclusiv educație digitală, disparitățile fiind accentuate între mediile rural și urban, respectiv între regiunile dezvoltate și cele mai puțin dezvoltate. Primul Raport de evaluare POCU 2014-2020 confirmă că situația grupurilor vulnerabile și accesul lor la serviciile sociale s-au îmbunătățit, dar România se află încă sub media europeană din aceste puncte de vedere.
- nivelul scăzut al competențelor digitale și al digitalizării este reflectat în ponderea mare a românilor care nu au utilizat internetul (20%); mai puțin de o treime au competențe

digitale de bază (28%) și numai 10,1% din populația adultă deține competențe digitale peste nivelul de bază.

- Nivelul scăzut al competențelor digitale și al digitalizării având în vedere că 20% din români nu au utilizat internetul și mai puțin de 30% au competențe digitale de bază (28%). Mai mult, românii nu utilizează tehnologii nici la locul de muncă, având în vedere că țara noastră se situează pe ultimul loc în topul integrării tehnologiilor digitale în întreprinderile europene (COM, 2019).
- Inițiativele antreprenoriale ale românilor sunt scăzute, țara noastră ocupând ultimul loc din UE în ceea ce privește densitatea de IMM-uri la numărul populației (2,2 IMM/100 locuitori, față de media UE de 4,5 IMM/100 locuitori).

Din punct de vedere a **protecției mediului**, trebuie precizat că toate echipamentele care contribuie la dezvoltarea serviciilor și infrastructurilor de broadband sunt alimentate electric, indiferent de faza furnizării și exploatării acestora. Impactul acestora asupra mediului depinde de numeroși factori, de obicei tehnologici, care includ resursele naturale utilizate pentru producerea echipamentelor și generația de echipamente instalate. Impactul de mediu reiese inclusiv din consumul energetic utilizat pentru pregătirea proiectelor, săparea șanțurilor, instalarea echipamentelor etc. Pentru faza de exploatare, este dificil de estimat impactul de mediu al infrastructurilor de broadband, având în vedere că în prezent nu există un inventar centralizat și disponibil public care să reflecte ce tip de cabluri, rack-uri, cabinete și alte echipamente sunt distribuite pe rețelele de comunicații electronice din România.

În continuare, vom prezenta succint modul în care cele trei opțiuni de politică publică analizate afectează scenariul de referință.

3.1 Opțiunea de politică publică nr. 1 - Desfășurarea scenariului de referință

Această opțiune de politică publică prevede lipsa unei intervenții publice pe piața de comunicații electronice și permiterea continuării tendințelor ce se manifestă deja liber.

Față de cele de mai sus, este de așteptat ca toate tendințele subliniate să se accentueze, în lipsa intervenției guvernamentale. Astfel, decalajul de putere economică și influență publică dintre operatorii mari și cei mici va conduce la asimilarea celor din urmă de către cei dintâi și la accentuarea dificultății accederii pe piață pentru noi întreprinderi. Astfel sectorul IMM-urilor ar putea fi, în final, eliminat în întregime din acest sector. Această realitate ar fi reflectată și în plan financiar și bugetar prin prisma creșterii cifrei de afaceri, respectiv a profitului operatorilor mari, însă nu neapărat și din perspectiva creării sau pierderii locurilor de muncă, fiind rezonabil să prezumăm că operatorii vor păstra numărul angajaților pentru asigurarea operațiunilor contractuale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

Din perspectiva impactului social, această opțiune de politică publică ar echivala deciziei de a utiliza fondurile disponibile pentru dezvoltarea competențelor de orice altă natură, cu excepția celor digitale. Impactul în lanț s-ar manifesta atât la nivelul consumului de servicii și produse de broadband - în contextul apetitului și abilităților digitale slab dezvoltate, cât și în ceea ce privește ansamblul social, cu accentuarea disparităților dintre grupurile vulnerabile, care devin din ce în ce mai puțin apte să utilizeze tehnologii pe măsură ce acestea evoluează și devin mai sofisticate, și grupurile avantajate, care își vor crește exponențial nivelul de trai exploatând mijloacele tehnologice disponibile.

În acest scenariu, așa cum a fost arătat și anterior, impactul de mediu este dificil de estimat.

3.2 Opțiunea de politică publică nr. 2 - Adoptarea și implementarea unei politici publice comprehensive în domeniul broadband

Această opțiune de politică publică vizează abordarea holistică a domeniului de broadband și încearcă să răspundă tuturor disfuncționalităților de pe piață, așa cum au reieșit ele din analiza de laborator, precum și din atelierele de lucru regionale. Ea include atât măsuri de tip *soft*, cât și măsuri de tip *hard*, care sunt concertate de așa manieră încât să asigure complementaritatea și sprijinul reciproc al măsurilor. Măsurile de tip *soft* sunt reprezentate de intervențiile legislative, procedurale, instrumentale și metodologice pentru a optimiza cadrul de lucru în sectorul comunicațiilor electronice, în timp ce măsurile de tip *hard* se referă la construirea și operaționalizarea diverselor infrastructuri de comunicații sau educaționale care să sprijine îndeplinirea scopului politicii publice.

Din punct de vedere **economic**, această opțiune de politică publică își propune să tempereze tendința de macrocefalie a operatorilor mari de pe piață prin încurajarea apariției și dezvoltării sustenabile de noi companii în acest sector. Acestea pot fie furniza servicii și produse direct consumatorilor, fie prelua, la nivel local, operațiuni de mentenanță a rețelelor, de gestionare a șantierelor proiectelor noi sau de reprezentare în teritoriu pentru operatorii consacrați.

Din punct de vedere **social**, implementarea unei politici publice comprehensive în domeniul broadband va sprijini recuperarea decalajelor și reducerea viitoarelor inegalități de șanse, având în vedere că printre cei mai afectați de rata ridicată de sărăcie sunt copiii în risc de abandon școlar, precum și copiii, tinerii și adulții care au părăsit timpuriu sistemul de educație. Materializarea acestui risc și efectele abandonului școlar influențează și accesul la piața muncii. În anul 2019, rata de inactivitate era de 31,5% din totalul populației cu vârsta de 15-64 ani, mai ridicată față de media UE, în condițiile în care șomajul în rândul tinerilor 15-24 ani (71,17%) este mai mare decât cel pentru persoanele din grupa 55-64 de ani (50,8%), conform preambulului Programului Educație și Ocupare. Același document arată și că piața muncii înregistrează un deficit de forță de muncă, în special calificată. Aceste aspecte sunt adresate de prezenta

propunere de politică publică prin măsurile socio-economice de sprijinire a creării locurilor de muncă prin înființarea și dezvoltarea de noi operatori economici în acest sector, precum și de dezvoltare a competențelor tehnice și digitale pentru grupurile vulnerabile și care beneficiază de programe de tip A Doua Șansă.

De asemenea, implementarea unei astfel de politici publice complete va sprijini dezvoltarea și utilizarea de servicii publice electronice atât în ceea ce privește interacțiunea cetățean - autoritate a administrației publice centrale, cât și în ceea ce privește relația cetățeanului cu primăria locală.

3.3 Opțiunea de politică publică nr. 3 - Sprijin public pentru acoperirea cu infrastructură broadband a zonelor albe

Această opțiune de politică publică adresează doar parțial disfuncționalitățile de pe piața de broadband, propunând doar o măsură de tip *hard* pentru acoperirea cu infrastructură a zonelor albe. Această opțiune nu cuprinde măsuri pentru optimizarea cadrului de implementare a proiectelor de broadband, aplicabil atât proiectelor publice, cât și investițiilor private. De asemenea, simpla punere în funcțiune a rețelelor nu va reuși să răspundă barierelor legate de concurența de pe piață, cererea scăzută sau abilitățile reduse de utilizare a serviciilor, astfel încât poate rezulta în infrastructură construită, însă neoperată.

Măsura, care reia un exemplu de implementare centralizată deja consacrat și cu rezultate, este finanțată din PNRR, bugetul public fiind în întregime de tip grant.

4 Identificarea și evaluarea impactului

În această secțiune, vom prezenta impactul celor trei opțiuni de politică publică. Calculele au avut în vedere proiecții pe 5 ani, valori medii ale indicatorilor, aproximații realiste și calcule pre-existente, acolo unde acestea au fost disponibile (exemplu: valoarea unei tone de CO₂).

Prezentul raport are la bază metodele și instrumentele de analiză promovate prin *Metodologia de evaluare preliminară a impactului*, elaborată în cadrul Acordului privind Serviciile de Asistență Tehnică pentru „Furnizarea de Asistență pentru Consolidarea Cadrului Evaluării Preliminare a Impactului în România”, semnat între Cancelaria Primului-Ministru și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare la data de 24 aprilie 2014, prin Proiectul „Consolidarea Cadrului Evaluării Preliminare a Impactului în România”.

Analiza de impact realizată se bazează pe problema definită în etapele de analiză de birou și de consultări regionale cu actorii relevanți pentru serviciile și infrastructurile de comunicații electronice în bandă largă. Față de această problemă, s-au identificat 4 obiective generale, 9

obiective specifice și 19 obiective operaționale care pot adresa atât cauzele, cât și efectele problemei definite. Acestea pot fi consultate în Tabelul nr. 1.

4.1 Ipoteze și premise

Pentru a realiza o analiză de impact adecvată, au fost luate în considerare o serie de scenarii prin prisma cărora au putut fi cuantificate și monetizate:

- Beneficii pentru consumatori: o reducere a prețurilor la bunuri și servicii; acces crescut la informații; prețuri mai mici; abilități dobândite; locuri de muncă etc.;
- Beneficii pentru operatorii economici: reducerea costurilor de operare; evitarea unor riscuri; reducerea costurilor de conformare; reducerea comportamentului anticoncurențial pe piață sau un nivel mai mare al transparenței reglementărilor, al certitudinii și al predictibilității;
- Beneficii pentru guvern: procese și cerințe de reglementare armonizate; reducerea costurilor de monitorizare și punere în aplicare; niveluri mai ridicate de conformare;
- Beneficii pentru comunitate: impactul asupra mediului; locuri de muncă mai sigure; acces mai mare la servicii sau oportunități; utilizarea mai eficientă a resurselor și creștere economică mai mare; creșterea nivelului de trai și a calității vieții;
- Costuri financiare: orice formă de impozitare directă asociată unei reglementări noi sau a activităților economice rezultate/pierdute ca urmare a noilor reglementări;
- Costuri administrative: timpul și resursele alocate pentru activitatea de birou rezultată în urma noii reglementări;
- Costuri de capital: valoarea de capital a bunurilor și serviciilor achiziționate pentru conformarea la noua reglementare;
- Costuri de eficiență: costuri indirecte asociate pierderii resurselor și timpului alocat activităților economice.

Pornind de la raportul dintre costuri și beneficii, în comparație cu alocările bugetare existente sau previzibil a fi accesibile pentru perioada de timp pentru care se elaborează politica publică, decidentul va stabili direcția de urmat în privința politicii publice, putând alege să își bazeze decizia 100% pe rezultatele analizei de impact sau să o influențeze în conformitate cu prioritățile politice ale momentului (date de programul de guvernare, memorandumurile guvernamentale adoptate, acordurile internaționale ș.a.m.d.).

În cazul politicii publice în domeniul broadband, orizontul de timp este 2024-2026, cu posibilitate de prelungire a acestuia până în 2029 pentru a include și acțiuni de monitorizare și evaluare.

Pentru a cuantifica și monetiza costurile și beneficiile aferente acestei politici publice s-a utilizat formula de calcul prevăzută de metodologia de evaluare preliminară a impactului anterior menționată:

- A fost estimat costul pentru fiecare componentă (inclusiv prin luarea în considerare a frecvenței în timp cu care se manifestă impactul în cadrul fiecărei componente);
- Au fost calculate costurile totale de conformare pentru operatorii economici;
- A fost estimat numărul de operatori economici afectați;
- A fost estimat consumul de bunuri și servicii pentru utilizarea curentă și modificările veniturilor din taxe și impozite;
- Au fost estimate investițiile pentru a crea beneficii viitoare, de exemplu infrastructura de comunicații de date;
- Au fost estimate eventualele subvenții

Sursele de date utilizate pentru a realiza estimările și calculele mai sus descrise includ:

- pachete de date statistice ale guvernului;
- rapoarte ale asociațiilor de profil;
- articole de cercetare academică;
- informații de la alți reglementatori din alte jurisdicții comparabile;
- date privind cererile de despăgubire;
- studii privind sectoarele industriale potențial afectate (date bazate pe sondaje existente sau rezultatele sondajelor realizate ca parte a procesului de evaluare a costului de conformare);
- date și specificații tehnice de la producători.

Față de cele de mai sus, printre premisele luate în considerare în realizarea prezentei analize, enumerăm:

- măsurile de debirocratizare/simplificare/consolidare administrativă vor conduce la o economie de 15 zile/an în gestionarea interacțiunii cu instituții publice pentru fiecare operator/proiectant de infrastructură de comunicații electronice;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

- pentru măsurile finanțate din POEO și POIDS, 10% din beneficiarii măsurilor identificate în livrabilele anterioare vor fi instruiți/certificați în domenii relevante pentru dezvoltarea infrastructurii și serviciilor broadband (competențe digitale, instalarea componentelor de infrastructură, inclusiv lucrul la înălțime, lucrul cu curenți slabi și de medie tensiune etc.);
- locurile de muncă create și viitor ocupate vor fi remunerate cu salariul minim pe economie la nivelul anului 2023;
- prețul mediu al unui abonament lunar de servicii de comunicații este 50 lei / 10 euro⁶;
- numărul mediu de gospodării al unei comune din România este 250⁷;
- 50% din energia electrică utilizată pentru încărcarea dispozitivelor personale de comunicații electronice (laptop, telefon mobil) provine din surse regenerabile;
- valoarea medie a emisiilor de carbon a autovehiculelor personale este 122 g CO₂/km⁸;
- distanța medie de deplasare a cetățenilor din mediile rurale pentru a beneficia de servicii publice este de 50 km;
- o tonă de carbon emisă în atmosferă costă 185 USD pentru a fi produsă⁹.

⁶ Sursa: analiză comercială

⁷ Institutul Național de Statistică, 2021, TAB2. POPULATIE, GOSPODARII SI CLADIRI LA RECENSAMANTUL DIN ANUL 2011 - REZULTATE PRELIMINARE [online] disponibil la <https://www.recensamantromania.ro/wp-content/uploads/2021/11/TS2.pdf>

⁸ European Environment Agency, 2021, Average CO₂ emissions from newly registered motor vehicles in Europe [online] disponibil la <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/average-co2-emissions-from-motor-vehicles/assessment-1#:~:text=On%20average%2C%20the%20CO2%20emissions,in%20the%20past%205%20years.>

⁹ Rennert K. et al, 2022, Comprehensive evidence implies a higher social cost of CO₂, Nature, 610 (687-692)

Tabel 2. Analiza de impact

Analiză de Impact	
Secțiunea 1. Informații generale cu privire la inițiativă	
1. Titlul inițiativei	Propunere de politică publică în domeniul broadband
2. Departamentul(e) responsabil(e)	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării - Direcția Comunicații Electronice
3. Persoană de contact (email, nr. de telefon)	Recomandăm completarea cu datele de contact ale persoanei responsabile de elaborarea și implementarea politicii publice în domeniul broadband
4. Consultare ex-ante / ex-post	Ex-ante
5. Data	23.05.2023
Secțiunea 2. Argumentare pentru lansarea inițiativei	
6. Definirea problemei	
Care este aspectul ce necesită acțiunea Guvernului?	Potrivit DESI 2021 pentru România, „România se situează pe locul 10 în ceea ce privește conectivitatea. În 2020, aceasta și-a îmbunătățit rezultatele în ceea ce privește acoperirea, dar a stagnat în ceea ce privește utilizarea generală. Acoperirea de bandă largă a crescut până la 87 %, atingând media UE. Concurența puternică bazată pe infrastructură înregistrată în România, în special în zonele urbane, se reflectă în indicatorul de acoperire a rețelelor de foarte mare capacitate fixe (VHCN) de 76 %, cu mult peste media UE de 59%. Decalajul digital dintre zonele urbane și cele rurale din România a scăzut în ceea ce privește acoperirea VHCN după o creștere de 17 % până la o acoperire

	<p>de 56 % a zonelor rurale (dublul mediei UE de 28 %). Per ansamblu, utilizarea benzii largi fixe a stagnat în jurul a 67 % dintre gospodăriile pentru al patrulea an consecutiv, cu mult sub media UE de 77 %. Acest lucru este cu atât mai surprinzător cu cât munca la distanță a fost utilizată pe scară largă în timpul pandemiei, creând așteptări privind o creștere a cererii. Cu toate acestea, cererea pentru bandă largă fixă de cel puțin 100 Mbps se reflectă în creșterea gradului de utilizare a benzii largi la 52 %, cu mult peste media UE de 34 %. România a eliminat decalajul în ceea ce privește acoperirea 4G, atingând media UE de 99,7 %”.</p>
Care sunt factorii determinanți ai problemei?	<p>4. De natură instituțională</p> <p>4.1. Lipsa de consolidare a capacității administrative la nivelul instituțiilor cu atribuții relative la implementarea proiectelor de comunicații în bandă largă</p> <p>4.2. Lipsa de coordonare a autorităților centrale responsabile și autorităților locale din comunitățile beneficiare cu atribuții în avizarea proiectelor de investiții.</p> <p>5. De natură financiară</p> <p>5.1. În trecut, aproximativ 28 milioane euro din valoarea contractată este reprezentată de cheltuieli ne-eligibile, aspect care impactează capacitatea instituțională de implementare a proiectelor.</p> <p>5.2. Schema de ajutor de stat care a stat la baza alocării acestor fonduri către operatorii care urmau să realizeze investițiile a făcut obiectivul unor discuții extinse din partea industriei de profil prin asociațiile reprezentative.</p> <p>6. De natură tehnică</p> <p>6.1. Observațiile industriei de profil au vizat transparentizarea cerințelor de calitate cât mai devreme în procesul de pregătire a documentațiilor și a procedurii de achiziție publică,</p>

definitivarea tipului de acoperire necesară, reevaluarea gradului de acoperire la nivelul localităților și gruparea zonelor albe în clustere fezabile din punct de vedere economic.

- 6.2. Diferențierea dată de numărul de conexiuni mobile la nivelul unei gospodării, în funcție de numărul de persoane conținute, nivelul de educație și, implicit, de venituri ale persoanelor analizate pe amplasament (urban/rural), ocupație (ocupat/neocupat), densitate în gospodărie (număr de membri ai unei gospodării) și scop de utilizare.
- 6.3. Nevoia din ce în ce mai mare de mobilitate a generațiilor tinere, migrația economică între centre urbane și mediul rural, precum și facilitarea accesului operatorilor la infrastructură fizică, lucrări și servicii, necesar de autorizare și, nu în ultimul rând, evoluția tehnologică rapidă, inflația, perturbările de natură economică sau de altă natură la adresa fluxurilor de producție și circulație a bunurilor, ce pot introduce atât întârzieri severe în atingerea obiectivelor propuse, precum și creșteri semnificative a costurilor asociate, sunt elemente înafara controlului operatorilor economici interesați și, în multe situații, chiar înafara controlului Statului sau finanțatorului.
- 6.4. Clima și relieful zonelor albe rămase neacoperite prin măsurile deja implementate sau în curs de implementare constituie un factor critic pentru selectarea conexiunilor mobile în detrimentul conexiunilor fixe, indiferent că se raportează la servicii de comunicații mobile 5G (densitate ridicată a celulelor, necesar mediu de lucrări de infrastructură fizică, costuri potențial mai ridicate de transport, potențiale riscuri de siguranță și securitate a muncii), sau conexiuni prin satelit (costuri operaționale mai ridicate, instalare rapidă, fără lucrări importante de infrastructură fizică, costuri reduse de transport a echipamentelor, riscuri minore de sănătate și siguranță a muncii).
- 6.5. Investițiile în infrastructura broadband au avut menirea să influențeze în mod direct și pozitiv mediul de afaceri local.

7. Opțiunea non-acțiune (scenariul de referință)

<p>Există posibilitatea ca problema să se rezolve / agraveze sau să rămână la fel (fără o acțiune a Guvernului)?</p>	<p>Nu, este de așteptat ca toate tendințele subliniate să se accentueze, în lipsa intervenției guvernamentale.</p>
<p>Care este impactul probabil al problemei (de ex. financiar, economic, social/în domeniul sănătății, asupra mediului)?</p>	<p>Decalajul de putere economică și influență publică dintre operatorii mari și cei mici va conduce la asimilarea celor din urmă de către cei dintâi și la accentuarea dificultății accederii pe piață pentru noi întreprinderi. Impactul în lanț s-ar manifesta atât la nivelul consumului de servicii și produse de broadband - în contextul apetitului și abilităților digitale slab dezvoltate, cât și în ceea ce privește ansamblul social, cu accentuarea disparităților dintre grupurile vulnerabile, care devin din ce în ce mai puțin apte să utilizeze tehnologii pe măsură ce acestea evoluează și devin mai sofisticate, și grupurile avantajate, care își vor crește exponențial nivelul de trai exploatând mijloacele tehnologice disponibile.</p>
<p>8. Obiective</p>	
<p>Specificați obiectivele pe care trebuie să le îndeplinească inițiativele, cu indicații măsurabile și termene limită definite</p>	<p>Obiectivul general nr. 1 - Actualizarea, simplificarea și creșterea gradului de aplicare a cadrului normativ incident dezvoltării și operării infrastructurilor și serviciilor de broadband (termen: 2025)</p> <p>1.1. Actualizarea / elaborarea de norme tehnice și elaborarea de standarde și instrucțiuni simplificate necesare în luarea deciziilor privind numărul / tipul / categoriilor / oportunității avizelor solicitate</p> <p>1.2. Clarificarea și diferențierea caracteristicilor tehnico-economice ale proiectelor de construcții noi prin comparație cu proiectele de mentenanță / modernizarea celor existente, pentru simplificarea procedurilor în ultimul caz</p> <p>1.3. Creșterea gradului de conștientizare și exercitare a obligativității de verificare a respectării prevederilor aplicabile proiectelor în domeniu</p>

1.4. Instituirea unor proceduri simplificate de contestare / întrerupere prin act administrativ a proiectelor care nu respectă legislația privind prevederea facilităților specifice infrastructurilor de telecomunicații în proiectele de investiții

1.5. Simplificarea și consolidarea modalităților de monitorizare a responsabililor de deciziile luate în cadrul proiectelor publice de realizare a infrastructurilor fizice pentru rețelele de comunicații electronice, cu asumarea răspunderii materiale directe a acestora asupra neregulilor constatate

1.6. Instituirea unor termene stricte pentru sprijinirea conectării operatorilor noi, precum și mecanism simplificat de soluționare a sesizărilor

1.7. Crearea unor metodologii/instrucțiuni de punctare echitabilă a ofertelor depuse de operatorii fără experiență și standardizarea tehnologică a specificațiilor minime pentru anumite categorii de investiții

1.8. Completarea cadrului de lucru cu instrucțiuni, recomandări sau standarde de cost privind stabilirea tarifelor practicate de autoritățile publice locale

1.9. Crearea și dezvoltarea cadrului legal privind asigurarea de servicii broadband pentru situații de criză

Obiectivul general nr. 2 - Accelerarea și coordonarea proiectelor de dezvoltare a infrastructurii de broadband cu proiectele de dezvoltare locală (termen: 2026)

2.1. Înființarea și operaționalizarea unor organisme regionale de consultare / aprobare a proiectelor de dezvoltare a infrastructurii broadband

2.2. Înființarea unor structuri regionale consultative pentru sprijinirea operatorilor în accesarea expertizei în achiziții publice

2.3. Construirea infrastructurii de comunicații electronice pentru 945 localități din zonele albe/gri prin aplicarea modelului de conducere / gestionare / administrare centralizată a proiectelor majore pilotat și dovedit eficace de către fostul Minister al Comunicațiilor și Societății Informaționale pentru realizarea unei rețele de 4.000 km de fibra optică

2.4. Creșterea capacității administrative a instituțiilor cu rol în realizarea infrastructurilor de comunicații electronice prin programe de training dedicate gestionării aspectelor de finanțare specifice proiectelor mari de infrastructură

2.5. Monitorizarea centralizată a investițiilor în lucrări cu componentă de comunicații electronice printr-un sistem integrat

Obiectivul general nr. 3 - Îmbunătățirea condițiilor concurențiale pe piața de broadband din România (termen: 2026)

3.1. Stimularea și promovarea antreprenorialului local din perspectiva cererii de servicii de comunicații electronice

3.2. Facilitarea accesului la datele gestionate în comun pentru toți operatorii interesați

Obiectivul general nr. 4 - Creșterea gradului de alfabetizare digitală în mediul rural (termen: 2026)

4.1. Construcția și amenajarea centrelor multifuncționale dedicate alfabetizării digitale (Centre Zonale Digitalizate)

4.2. Cursuri de alfabetizare digitală și tehnică

4.3. Cursuri de alfabetizare digitală și tehnică pentru recuperarea tinerilor care au abandonat timpuriu sistemul educațional și formarea lor în profile tehnice

Secțiunea 3. Elaborarea opțiunilor de reglementare și non-reglementare

9. Descriere

Descrieți pe scurt (sub formă de prezentare) principalele opțiuni pe care le luați în considerare - și argumentați decizia.

Opțiunea 1: Desfășurarea scenariului de referință - decalajul de putere economică și influență publică dintre operatorii mari și cei mici va conduce la asimilarea celor din urmă de către cei dintâi și la accentuarea dificultății accederii pe piață pentru noi întreprinderi. Impactul în lanț s-ar manifesta atât la nivelul consumului de servicii și produse de broadband - în contextul apetitului și abilităților digitale slab dezvoltate, cât și în ceea ce privește ansamblul social, cu accentuarea disparităților dintre grupurile vulnerabile, care devin din ce în ce mai puțin apte să utilizeze tehnologiile pe măsură ce acestea evoluează și devin mai sofisticate, și grupurile avantajate, care își vor crește exponențial nivelul de trai exploatând mijloacele tehnologice disponibile.

Opțiunea 2: Adoptarea și implementarea unei politici publice comprehensive în domeniul broadband - Această opțiune de politică publică răspunde tuturor disfuncționalităților de pe piață. Măsurile de tip *soft* sunt reprezentate de intervențiile legislative, procedurale, instrumentale și metodologice pentru a optimiza cadrul de lucru în sectorul comunicațiilor electronice, în timp ce măsurile de tip *hard* se referă la construirea și operaționalizarea diverselor infrastructuri de comunicații sau educaționale care să sprijine îndeplinirea scopului politicii publice. Această opțiune de politică publică își propune să tempereze tendința de macrocefalie a operatorilor mari de pe piață prin încurajarea apariției și dezvoltării sustenabile de noi companii în acest sector. Implementarea unei politici publice comprehensive în domeniul broadband va sprijini recuperarea decalajelor și reducerea viitoarelor inegalități de șanse.

Opțiunea 3: Sprijin public pentru acoperirea cu infrastructură broadband a zonelor albe - Această opțiune de politică publică adresează doar parțial disfuncționalitățile de pe piața de broadband, propunând doar o măsură de tip *hard* pentru acoperirea cu infrastructură a zonelor albe. Măsura reia un exemplu de implementare centralizată deja consacrat și cu rezultate.

Secțiunea 4. Identificarea și evaluarea impactului

10. Impactul economic¹⁰

Pentru fiecare opțiune, precizați:	
Tipurile de BENEFICII economice <ul style="list-style-type: none">• Creșterea cererii și consumului de produse și servicii pentru comunicarea pe internet• Crearea de noi locuri de muncă în IMM-uri noi înființate	Tipurile de COSTURI economice <ul style="list-style-type: none">• Costurile cu construirea infrastructurii de comunicații în bandă largă
Grupul(rile) beneficiar(e) <ul style="list-style-type: none">• Șomeri• Tineri NEET¹¹	Grupul(rile) afectat(e) <ul style="list-style-type: none">• N/A

¹⁰ Calculat conform Tabel nr. 4

¹¹ Tineri cu vârsta între 15 și 29 de ani, care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (Eurofund, 2022, Categoria NEET [online] disponibil la <https://www.eurofound.europa.eu/ro/topic/neets#:~:text=Termenul%20NEET%20se%20folosește%20pentru,program%20educațional%20sau%20de%20formare.>)

<ul style="list-style-type: none"> • Persoane care au abandonat timpuriu școala • (Potențiali) consumatori din zone defavorizate / albe • Operatorii de infrastructură broadband 	
<p>Indicatori și evaluare calitativă / cantitativă</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea consumului intern de bunuri și servicii • Scăderea sarcinilor administrative asupra mediului privat • Creșterea numărului de contribuabili • Scăderea ratei șomajului • Scăderea ratei șomajului tinerilor NEET • Economii costuri cu ajutoare de șomaj • Impozite pe profit neîncasate la bugetul de stat ca urmare a scăderii prețurilor din cauza creșterii concurenței • Impozite pe profit ca încasate ca urmare a numărului nou de conexiuni
<p>Măsurarea sarcinii administrative (dacă este cazul)</p>	<p>Măsurile propuse vor permite administrației publice să crească volumul de dosare procesate, fără a avea impact economic asupra numărului de angajați</p>

Opțiunea 1: 0 RON	
Opțiunea 2: 185.362.191,43 RON	
Opțiunea 3: 0 RON	
11. Impactul bugetar și financiar¹²	
Pentru fiecare opțiune, precizați	
Pentru anul următor	Pentru următorii 5 ani
Opțiunea 1: 0 RON pentru următorii 5 ani	
Opțiunea 2: 33.393.015,43 RON pentru următorii 5 ani	
Opțiunea 3: 945.000,00 RON pentru următorii 5 ani	
12. Impactul asupra concurenței și ajutorului de stat	
Opțiunea 1: Implementarea opțiunii de politică publică va respecta legislația comunitară și națională în materia concurenței și a ajutorului de stat	
Opțiunea 2: Implementarea opțiunii de politică publică va respecta legislația comunitară și națională în materia concurenței și a ajutorului de stat	

¹² Calculat conform Tabel nr. 5

Opțiunea 3: Implementarea opțiunii de politică publică va respecta legislația comunitară și națională în materia concurenței și a ajutorului de stat

13. Impactul asupra IMM-urilor

Pentru fiecare opțiune, indicați rezultatul Testului IMM

Având în vedere că prezenta analiză ex-ante se realizează asupra întregii propunerii de politică publică și nu asupra fiecărui act normativ pentru simplificarea / actualizarea / consolidarea cadrului normativ în domeniul broadband, Testul IMM nu poate fi aplicat, întrucât acesta va fi relevant doar în momentul în care vor fi elaborate propunerile de acte normative anterior menționate.

Totuși, este important de subliniat că, indiferent de litera legii, spiritul prezentei propuneri de politică publică este de:

- a crește capacitatea furnizorilor de a concura, în special a furnizorilor mici și mijlocii;
- de a nu controla sau influența, în mod semnificativ, prețul cu care este vândut un bun sau serviciu;
- de a nu limita libertatea furnizorilor de a-și promova propriile produse (în afara limitării stabilite de către respectarea drepturilor de autor);
- de a nu conduce la o creștere semnificativă a costurilor de producție ale anumitor furnizori comparativ cu alți furnizori (în special prin abordări diferite ce urmează să fie aplicate operatorilor nou intrați pe piață comparativ cu cei existenți);
- de a nu constitui un statut de autoreglementare sau coreglementare;
- de a nu impune sau promova publicarea informațiilor cu privire la producția, prețurile sau costurile unei companii;

- de a nu scuti activitatea dintr-o anumită zonă sau de la un anumit grup de firme de la aplicarea regulilor privind concurența;
- de a nu limita opțiunile clienților;
- de a nu reduce mobilitatea clienților în ceea ce privește furnizorii de bunuri și servicii, prin creșterea implicită sau explicită a costurilor aferente schimbării acestor furnizori;
- de a nu fi selectivă în utilizarea ajutorului de stat în cazul în care proiectul de lege stabilește o măsură de suport ce rezultă din fonduri publice, indiferent de formă (fie numerar în bănci sau credite cu dobândă subvenționată, sau scutire, amânări sau reduceri la plata impozitelor etc.) sau sunt acordate de către o instituție publică;
- de a nu crea un avantaj economic pentru anumite companii;
- de a nu denatura concurența pe Piața Unică.

Astfel:

- IMM-urile sunt afectate în mod pozitiv;
- Costurile de reglementare sunt aceleași pentru IMM-uri și pentru întreprinderile mari, însă o serie de beneficii vor putea fi atinse doar de IMM-uri;
- Costurile IMM-urilor nu vor fi afectate;
- Impactul suplimentar al propunerii de politică publică asupra IMM-urilor este unul pozitiv;
- Nu se impun opțiuni alternative și măsuri de atenuare în cazul IMM-urilor.

Opțiunea 1: N/A

Opțiunea 2: N/A	
Opțiunea 3: N/A	
14. Impactul social / în domeniul sănătății¹³	
Pentru fiecare opțiune, precizați	
Tipurile de BENEFICII sociale / în domeniul sănătății <ul style="list-style-type: none"> N/A 	Tipurile de COSTURI sociale / în domeniul sănătății <ul style="list-style-type: none"> N/A
Grupul(rile) beneficiar(e) <ul style="list-style-type: none"> N/A 	Grupul(rile) afectat(e) <ul style="list-style-type: none"> N/A
Indicatori și evaluare calitativă / cantitativă	Conform măsurătorilor ANCOM, impactul radiațiilor electromagnetice asupra sănătății umane și mediului este nesemnificativ
Opțiunea 1: N/A	
Opțiunea 2: N/A	
Opțiunea 3: N/A	
15. Impactul asupra mediului¹⁴	

¹³ Calculat conform Tabel nr. 6

¹⁴ Calculat conform Tabel nr. 7

Pentru fiecare opțiune, precizați	
Tipurile de BENEFICII de mediu: <ul style="list-style-type: none"> Gaze cu efect de seră ne-emise în atmosferă 	Tipurile de COSTURI de mediu: <ul style="list-style-type: none"> Gaze cu efect de seră emise în atmosferă
Grupul(rile) beneficiar(e) <ul style="list-style-type: none"> Toți cetățenii 	Grupul(rile) afectat(e) <ul style="list-style-type: none"> Toți cetățenii
Indicatori și evaluare calitativă / cantitativă	Emisii de carbon ca urmare a creșterii consumului de electricitate Emisii de carbon economisite ca urmare a utilizării corespondenței și serviciilor publice digitalizate
Opțiunea 1: 0 RON	
Opțiunea 2: 69.175.837,50 RON	
Opțiunea 3: 69.175.837,50 RON	
16. Măsurile de implementare	
Pentru fiecare opțiune, precizați aspectele legate de implementarea acesteia	
Măsurile / schimbările pentru autoritățile publice existente	

Natura finanțării publice în cauză	
Măsuri / schimbări pentru sectorul privat	
Calendar de implementare	
Alte informații	
Opțiunea 1: N/A	
<p>Opțiunea 2: Pentru actualizarea cadrului normativ, în calitate de principal responsabil cu implementarea, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării va trebui să coopereze și să conlucreze cu numeroase instituții ale căror atribuții se reflectă și asupra inițiativelor de extindere a rețelelor de comunicații electronice în bandă largă. Opțiunea de politică publică implică schimbări instituționale, inclusiv schimbări/dezvoltări organizatorice la nivelul instituțiilor existente, schimbări ale scopului și activității instituțiilor sau schimbări la nivel operațional și procedural. Pentru implementarea măsurilor ce nu vizează reglementarea, finanțarea publică este de tip grant, însă poate include și componente de instrumente financiare. Calendarul de implementare are ca orizont finalul anului anul 2026, cu prelungirea acestuia pentru acțiuni de monitorizare și evaluare pe o perioadă de încă trei ani.</p>	
<p>Opțiunea 3: Pentru implementarea opțiunii de politică publică, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării va trebui să își asume rolul de coordonator, pe modelul consacrat în perioadele de finanțare anterioare. Opțiunea de politică publică nu implică schimbări instituționale. Pentru implementare, finanțarea publică este de tip grant. Calendarul de implementare are ca orizont finalul anului anul 2026, cu prelungirea acestuia pentru acțiuni de monitorizare și evaluare pe o perioadă de încă trei ani.</p>	

Impactul total al celor trei opțiuni de politică publică este prezentat în Tabelul nr. 2.

Tabel 3. Impactul celor trei opțiuni de politică publică

	Opțiunea 1	Opțiunea 2	Opțiunea 3
Impactul (RON)	0,00 RON	287.931.044,36 RON	70.120.837,50 RON

În secțiunile de mai jos, defalcăm aceste sume pe tipuri și subtipuri de impact.

4.2 Impactul economic și asupra mediului de afaceri

Impactul economic și asupra mediului de afaceri provine din creșterea puterii de cumpărare care generează consum intern de bunuri și servicii prin venituri care sunt reintroduse în economie, precum și din impactul pozitiv al reducerii și simplificării sarcinilor birocratice și administrative ce trebuie adresate de operatorii privați.

Tabel 4. Impactul economic al celor trei opțiuni de politică publică

#	Impact	Indicator	Formula	Opțiunea 1	Opțiunea 2	Opțiunea 3
Impactul economic și asupra mediului de afaceri						
1.1.	impactul macro-economic	Creșterea consumului intern de bunuri și servicii	50% din veniturile șomerilor și tinerilor NEET angajați * 60 luni	0,00 RON	11.558.820,00 RON	0,00 RON
1.2	impactul asupra mediului de afaceri	Scăderea sarcinilor administrative asupra mediului privat	15 zile economisite / an * valoare salariu mediu * 5 ani * număr operatori activi cu cod CAEN 6110	0,00 RON	173.803.371,43 RON	0,00 RON
1.3	impactul asupra serviciilor publice furnizate de instituții ale	Măsurile propuse vor permite administrației publice să crească volumul de dosare procesate, fără a avea impact economic asupra numărului de angajați		0,00 RON	0,00 RON	0,00 RON

administrației publice centrale și locale				
---	--	--	--	--

4.3 Impactul bugetar și financiar

Impactul bugetar și financiar al celor trei opțiuni de politică publică provine din creșterea volumului de afaceri al operatorilor privați și, implicit, și a impozitelor datorate bugetului de stat.

Tabel 5. Impactul bugetar al celor trei opțiuni de politică publică

#	Impact	Indicator	Formulă	Opțiunea 1	Opțiunea 2	Opțiunea 3
Impactul bugetar și financiar						
2.1	costurile și veniturile generate de inițiativă asupra bugetului de stat	Creșterea numărului de contribuabili	50 firme înființate * profit mediu * 16% * 5 ani	0,00 RON	11.441.965,29 RON	0,00 RON
2.2.		Creșterea productivității prin scăderea ratei șomajului	173 șomeri pe termen lung angajați (10% din indicatorul POEO EECO02) * contribuții salariale salariu minim * 60 luni	0,00 RON	12.092.700,00 RON	0,00 RON
2.3		Creșterea productivității prin scăderea ratei șomajului tinerilor NEET	30 locuri de muncă nou create și ocupate de NEET (10% din indicatorul POEO 55006) * contribuții salariale salariu minim * 60 luni	0,00 RON	2.097.000,00 RON	0,00 RON
2.4		Economii costuri cu ajutoare de șomaj	total angajați * valoare indemnizație șomaj * 60	0,00 RON	7.283.640,00 RON	0,00 RON

2.5		Impozite pe profit neîncasate la bugetul de stat ca urmare a scăderii prețurilor din cauza creșterii concurenței	1% din impozitul anual de profit al companiilor cod CAEN 6110 * 5 ani	0,00 RON	-467.289,86 RON	0,00 RON
2.6		Impozite pe profit ca încasate ca urmare a numărului nou de conexiuni	16% * (945 localități * 250 gospodării/localitate * preț abonament lunar 50 lei) * 5 ani	0,00 RON	945.000,00 RON	945.000,00 RON
2.7	costurile și veniturile generate de inițiativă asupra bugetelor locale	-	-	0,00 RON	0,00 RON	0,00 RON

4.4 Impactul social

Impactul social al celor trei opțiuni de politică publică, cuantificat și monetizat pentru a fi compatibil cu prezenta analiză, se reflectă în scăderea ratei șomajului în rândul grupurilor vulnerabile identificate: tinerii NEET, tinerii în risc de abandon școlar și șomerii care pot beneficia de A Doua Șansă.

Tabel 6. Impactul social al celor trei opțiuni de politică publică

#	Impact	Indicator	Formulă	Opțiunea 1	Opțiunea 2	Opțiunea 3
Impactul social						
3.1	impactul asupra grupurilor-țintă identificate	Scăderea șomajului prin creșterea nivelului de	vezi 2.2 și 2.3	0,00 RON	0,00 RON	0,00 RON

		alfabetizare digitală			
3.2	impactul asupra grupurilor vulnerabile așa cum sunt definite de art. 6 lit. p) din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările ulterioare	Scăderea șomajului prin combaterea riscului la sărăcie și excluziune		0,00 RON	0,00 RON
3.3	impactul asupra serviciilor sociale			0,00 RON	0,00 RON

4.5 Impactul asupra mediului înconjurător

Impactul celor trei opțiuni de politică publică asupra mediului înconjurător este, așa cum am arătat anterior influențat de materialele prime folosite pentru realizarea echipamentelor din care este compusă rețeaua, informații care nu sunt disponibile centralizat și public. În tabelul de mai jos, este calculat impactul asupra mediului înconjurător așa cum poate el fi estimat în faza de exploatare a rețelelor de broadband.

Tabel 7. Impactul asupra mediului înconjurător al celor trei opțiuni de politică publică

#	Impact	Indicator	Formulă	Opțiunea 1	Opțiunea 2	Opțiunea 3
Impactul asupra mediului înconjurător						
4.1	impactul asupra utilizării resurselor naturale	Emisii de carbon ca urmare a creșterii consumului de electricitate	(Consum mediu electricitate * laptop / an * 500 laptopuri + consum mediu electricitate telefon / an * 250 telefoane smart/localitate * 945 localități) * 50% (procent energie	0,00 RON	-2.592.187,50 RON	-2.592.187,50 RON

			neregenerabilă) * 5 ani			
4.2.		Emisii de carbon economisite ca urmare a utilizării corespondenței și serviciilor publice digitalizate	(122 g CO ₂ /km * 50 km * 945 localități * 250 persoane/localitate * 60 luni) / 1000000 * 185 USD / tona carbon	0,00 RON	71.768.025,00 RON	71.768.025,00 RON
4.3	impactul asupra speciilor protejate, habitatelor naturale, ariilor protejate și peisajelor	Orice lucrări se vor efectua în afara ariilor protejate din categoriile IUCN I-IV. Lucrările efectuate în perimetrul siturilor Natura 2000 vor fi avizate doar dacă nu au impact asupra speciilor protejate, habitatelor naturale și peisajelor		0,00 RON	0,00 RON	0,00 RON
4.4	impactul asupra calității mediului	Conform măsurătorilor ANCOM, impactul radiațiilor electromagnetice asupra sănătății umane și mediului este nesemnificativ		0,00 RON	0,00 RON	0,00 RON

5 Selectarea opțiunii

Având în vedere rezultatele analizei prezentate în secțiunea precedentă, putem concluziona că implementarea opțiunii 1 nu ar aduce beneficii cuantificabile, în timp ce implementarea opțiunii 2 ar putea genera până la 287.931.044,36 RON pe o perioadă de 5 ani în beneficii cuantificabile. Opțiunea 3 este și ea profitabilă, cu o valoare de 70.120.837,50 RON a beneficiilor pe o perioadă de 5 ani. Astfel, se recomandă implementarea opțiunii de politică publică nr. 2.

Implementând opțiunea de politică publică nr. 2, statul român alege să realizeze o injecție de capital în piață prin utilizarea fondurilor europene din programele operaționale 2021-2027 și din PNRR pentru a susține obiectivele de broadband în țara noastră. Alegerea implică asumarea unor costuri, precum cele legate de reflectarea scăderii prețurilor pachetelor comerciale în impozite la bugetul de stat sau costurile legate de creșterea consumului de energie electrică, însă prezintă

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

și multiple avantaje, precum cele provenite din creșterea numărului de întreprinderi de pe piață, a locurilor de muncă sau din scăderea poverii administrative. Tabloul complet al costurilor și beneficiilor acestei opțiuni de politică publică este detaliat prin tabelele nr. 4-7.

Opțiunea de politică publică echivalează cu adoptarea de măsuri pentru a răspunde disfuncționalităților legislative, administrative, tehnice, comerciale și socio-economice de pe piața de broadband, identificate în urma cercetărilor specifice acestui proiect și dezbătute în cadrul consultărilor regionale cu actorii implicați în planificarea, proiectarea, aprobarea, implementarea, comercializarea și utilizarea infrastructurilor și serviciilor de comunicații în bandă largă.

Măsura 1 - Actualizarea / elaborarea de norme tehnice și elaborarea de standarde și instrucțiuni simplificate necesare în luarea deciziilor privind numărul / tipul / categoriilor / oportunității avizelor solicitate

Această măsură reflectă și progresul tehnologic actual în domeniul tehnologiei și comunicațiilor electronice și este fundamentată de realitatea că noile materiale sunt mai sigure, mai ușor de instalat, mai durabile și mai performante, ceea ce impune necesitatea unui număr redus de analize și procese de avizare în comparație cu cele clasice. Această actualizare va determina și creșterea calității standardelor / normelor / instrucțiunilor și se va reflecta în noile proiecte de infrastructură fizică de comunicații electronice aferente comunicațiilor broadband.

Deși au fost înregistrate progrese recente realizate în această privință, se constată, în practică, pe de o parte, lipsa cuprinderii tuturor standardelor tehnice și, pe de altă parte, dificultatea administrativă a lucrului cu noile standarde. Pentru acest din urmă motiv, se propune elaborarea de instrucțiuni simplificate rezultate din standarde, ce pot lua forma ghidurilor, arborilor decizionali sau a altor matrici de corespondență. Forma de reglementare a acestora poate să fie la nivel de norme terțiare, ori a unor bune practici adoptabile voluntar de instituțiile cu atribuții în domeniu.

Măsura 2 - Clarificarea și diferențierea caracteristicilor tehnico-economice ale proiectelor de construcții noi prin comparație cu proiectele de mentenanță / modernizarea celor existente, pentru simplificarea procedurilor în ultimul caz

Această măsură vizează simplificarea procesului de avizare a proiectelor noi de investiții în infrastructura fizică de comunicații electronice în bandă largă. Pornind de la premisa că proiectele de modernizare / extindere / întreținere a infrastructurii existente implică un efort financiar, durată, complexitate, precum și un impact mai redus față de costurile și execuția unui obiectiv de investiții de infrastructură nou, se dorește instituirea elaborării unui număr mai redus de documentații necesare justificării, respectiv de a se obține un număr mai redus de avize

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

asupra acestor categorii de proiecte/investiții. Impactul pozitiv al acestei măsuri propuse se va resimți în scurtarea duratei implementării proiectelor, în respectarea unor grafice de execuție angajate contractual, respectiv eliminarea penalităților, în ceea ce privește menținerea gradului de calitate a serviciilor de comunicații electronice prestate pentru beneficiari la creșterea numărului de abonați persoane fizice și juridice, în respectarea unor strategii proprii operatorilor economici din domeniu.

Măsura 3 - Creșterea gradului de conștientizare și exercitare a obligativității de verificare a respectării prevederilor aplicabile proiectelor în domeniu

Această măsură reiterează necesitatea de a institui o serie de instrumente de standardizare, care să asigure conformitatea proiectelor de comunicații electronice cu legislația în vigoare, în special cu cea din domeniul conexe. Pornind de la exemple concrete de proiecte de infrastructură subterană proiectate și implementate fără a prevedea lucrări relevante și necesare pentru comunicațiile broadband, se dorește prin această măsură îmbunătățirea planificării, a coordonării și a conectării investițiilor dintr-o anumită zonă într-o manieră coerentă, modernă și previzibilă pentru toți actorii privați - persoane fizice sau juridice - ce vor consuma aceste servicii.

În fapt, măsura își propune să operaționalizeze principiul helixului cvadruplu¹⁵, care definește interacțiunea dintre autoritățile publice, industriile de profil, mediul academic și public ca fiind cel mai bun model pentru încurajarea dezvoltării economice și sociale incluzive și inteligente, prin integrarea și suprapunerea diferitelor feluri de cunoaștere asupra aceleiași probleme pentru a obține și implementa o singură soluție, optimă pentru toate părțile interesate. Din perspectiva acestui model de colaborare și comunicare, proiectele de investiții publice sunt supuse dezbaterii și ajustării în funcție de nevoile și așteptările părților interesate: sectorul privat, cetățenii (inclusiv asociațiile specifice societății civile) și mediul academic. Orice proiect de investiții publice va deveni, astfel, accesibil într-un mod transparent, actorilor interesați care vor putea solicita modificarea lui astfel încât să devină compatibil cu ambițiile de dezvoltare a rețelei broadband:

- Sectorul privat, reprezentat în special de operatorii din sectorul comunicațiilor electronice, va putea sesiza dacă lipsește componenta de infrastructură broadband și, respectiv, va putea solicita, după caz, includerea ei în versiunea finală a proiectului (de exemplu, prin includerea în proiect a canalizațiilor, casetelor, stâlpilor ș.a.m.d.);

¹⁵ Modelul helixului cvadruplu descrie relațiile dintre mediul public, mediul privat, mediul academic și societatea civilă în cadrul unei economii a cunoașterii. Prin acest principiu, se implementează o perspectivă de guvernare și luare a deciziilor centrată pe colaborare și binele cetățeanului. Implementarea acestui model înseamnă utilizarea interacțiunilor dintre cele patru categorii de actori pentru ca decidenții să obțină cele mai relevante și recente informații pe care să le utilizeze pentru a facilita dezvoltarea economică și socială.

- Cetățenii vor putea sesiza dacă ariile lor de interes (zonele rezidențiale, zonele turistice școlile sau altele) sunt sau nu afectate de proiectul propus, pentru a putea formula propuneri de optimizare a impactului și pentru a urmări modernizarea/dezvoltarea comunităților lor;
- Mediul academic va putea sesiza oportunitatea punerii în practică a celor mai recente și eficiente rezultate ale cercetării lor, de exemplu prin sugestia utilizării unor noi materiale, a unor noi echipamente sau a unor noi trasee etc.

Măsura 4 - Instituirea unor proceduri simplificate de contestare / întrerupere prin act administrativ a proiectelor care nu respectă legislația privind prevederea facilităților specifice infrastructurilor de telecomunicații în proiectele de investiții

În contrapondere cu propunerile amintite la punctul 1.3, această măsură are ca scop capacitatea părților interesate să își apere interesele legitime referitoare la coordonarea și conectarea investițiilor de infrastructură tehnico-edilărită cu cele de comunicații electronice, într-o manieră care să nu afecteze îndeplinirea lucrărilor în parametri optimi de timp și calitate. Aceste proceduri, care pot fi implementate la nivelul autorităților județene, vor putea permite întreruperea lucrărilor neconforme pentru completarea/actualizarea proiectului, astfel încât să reflecte nevoile și interesele operatorilor din sectorul broadband. Impactul acestei măsuri se va reflecta în scăderea numărului de litigii prin utilizarea metodelor de negociere și cooperare a celor interesați.

Măsura 5 - Simplificarea și consolidarea modalităților de monitorizare a responsabililor de deciziile luate în cadrul proiectelor publice de realizare a infrastructurilor fizice pentru rețelele de comunicații electronice, cu asumarea răspunderii materiale directe a acestora asupra neregulilor constatate

Această măsură vizează îmbunătățirea capacității organizatorice instituționale și creșterea gradului de responsabilizare legală a persoanelor cu rol de decizie, pentru creșterea răspunderii personale și a calității deciziilor luate privind aprobările pentru inițierea și implementarea proiectelor din acest domeniu. Instrumentul punitiv al răspunderii materiale / administrative în raport cu neregulile constatate va fi implementat în corelație cu cel preventiv legat de monitorizarea proceselor de luare a deciziilor în aprobarea, implementarea și recepția proiectelor de infrastructură de broadband. Întrucât măsura include și o componentă de constatare și evaluare a prejudiciilor cauzate de managementul defectuos și procesul decizional viciat, este recomandabilă cooperarea cu instituția supremă de audit a României, Curtea de Conturi, pentru identificarea modalităților optime de monitorizare și identificare a acestor cazuri fie prin proceduri de audit public intern, fie prin proceduri de audit public extern.

Măsura 6 - Instituirea unor termene stricte pentru sprijinirea conectării operatorilor noi, precum și mecanism simplificat de soluționare a sesizărilor

Prin această măsură se vizează creșterea concurenței pe piața furnizorilor de servicii de comunicații electronice, prin sprijinirea accesului noilor operatori. În acest sens, propunem stabilirea unor termene limită ale autorităților cu atribuții pentru furnizarea informațiilor și parcurgerea procedurilor de aprobare a conectării pentru noii operatori, măsură care poate conduce la creșterea predictibilității cadrului operativ pe această piață, oferind investitorilor interesați elementele necesare pentru construirea unui plan de afaceri obiectiv. De asemenea și elaborarea unui mecanism simplificat de soluționare a sesizărilor poate contribui la evitarea blocării proiectelor de investiții și o mai bună colaborare între actorii din acest sector.

Măsura 7 - Crearea unor metodologii/instrucțiuni de punctare echitabilă a ofertelor depuse de operatorii fără experiență și standardizarea tehnologică a specificațiilor minimale pentru anumite categorii de investiții

Această măsură are ca scop creșterea accesului la implementarea proiectelor publice de dezvoltare a infrastructurilor de comunicații electronice pentru operatorii mici și mijlocii ori fără experiență extinsă. Prin metodologiile / instrucțiunile propuse, se dorește atât oferirea oportunității de identificare a proiectelor pentru care se pretează implicarea unui operator mic / mijlociu / cu experiență limitată, cât și a modalității de ajustare a criteriilor de punctaj astfel încât să reflecte avantajele competitive ale acestora în raport cu operatorii consacrați. Impactul acestei măsuri, implementabile cu sprijinul unei serii de parteneri instituționali, se poate reflecta într-un nivel crescut al concurenței pe piață, costuri mai scăzute pentru proiecte cu impact local și accelerarea ritmului de realizare a lucrărilor.

Măsura 8 - Completarea cadrului de lucru cu instrucțiuni, recomandări sau standarde de cost privind stabilirea tarifelor practicate de autoritățile publice locale

Din punct de vedere al proiectelor de investiții publice în rețeaua de broadband, această măsură vizează simplificarea sarcinilor administrative din sarcina autorităților contractante, întrucât poate clarifica, indiferent de sursa fondurilor, modalitatea de estimare a valorii achiziției și de evaluare a ofertelor raportat la componenta financiară, modalitatea de plată a etapelor de facturare intermediară, precum și decontul acestor lucrări la diferitele organisme finanțatoare. Aceste standarde de cost pot avea valori diferite în funcție de caracteristicile geografice și socio-economice ale teritoriilor (exemplu: standarde de cost pentru zone albe, pentru zone rurale, pentru zone depopulate etc.). Ele pot fi instituite prin legislație terțiară ori ca bune practici în materie.

Măsura 9 - Crearea și dezvoltarea cadrului legal privind asigurarea de servicii broadband pentru situații de criză

Având în vedere recenta experiență națională și globală în gestionarea crizelor pandemice, generate de fenomene extreme naturale (cutremure, inundații etc.) ori accidente antropice (rutiere, feroviare, aeriene, cu substanțe periculoase ș.a.m.d.), este necesară prioritizarea investițiilor pentru asigurarea serviciilor de comunicații în bandă largă în situații de urgență. Se identifică necesitatea diferențierii, din punct de vedere legislativ, a proiectelor de asigurare a rețelelor utilizabile în situații de criză în raport cu cele standard pentru a permite autorităților contractante să asigure cel puțin standardele de calitate, viteză, redundanță sau de cost necesare.

Un set distinctiv de măsuri legale este recomandabil a fi elaborat și pentru dezvoltarea cu celeritate a infrastructurilor de comunicații în bandă largă în arile teritoriului național, de unde nu se poate accesa serviciul de urgență 112.

Este de așteptat ca toate intervențiile descrise în cadrul Obiectivului 1 să poată fi implementate prin resursele umane și financiare alocate instituțiilor responsabile cu reglementarea, eficientizarea sau supravegherea activităților supuse optimizării.

Măsura 10 - Înființarea și operaționalizarea unor organisme regionale de consultare / aprobare a proiectelor de dezvoltare a infrastructurii broadband

Dezvoltarea infrastructurii broadband la nivel național necesită intervenția publică pe cel puțin două paliere de coordonare și suport specifice administrației publice, după cum urmează:

- Un palier central de coordonare strategică, destinat asigurării unui nivel ridicat de armonizare între strategiile comunitare și naționale în domeniul comunicațiilor electronice și caracteristicile pieței naționale. La acest nivel va fi gestionată corelarea cadrului strategic comunitar cu cadrul normativ strategic național și cu mecanismele de funcționare a pieței naționale de comunicații electronice. Palierul central de coordonare strategică va îndeplini, de asemenea, un rol major în promovarea intereselor generale ale pieței naționale de comunicații electronice din România în strategiile și planurile elaborate la nivel comunitar și în legislația sectorială emisă de autoritatea de reglementare, precum și în ceea ce privește reprezentarea interesului consumatorilor în negocierile strategice cu instituțiile ale statului și cu reprezentanții pieței.

La nivelul strategic central se asigură aprobarea metodologiilor de lucru comune la nivel național, privind cel puțin:

- elaborarea și aprobarea strategiilor, planurilor și indicatorilor la nivel regional;

- identificarea, aprobarea și finanțarea proiectelor strategice naționale și regionale.
- Un palier regional de decizie, destinat asigurării unui nivel adaptat de decizie privind nevoile efective de dezvoltare și de finanțare a piețelor locale de comunicații electronice, în acord cu documentele naționale sau comunitare de politică publică în domeniul comunicațiilor electronice, precum și cu legislația națională în vigoare și deciziile autorității de reglementare. Din punct de vedere administrativ, palierul regional de decizie trebuie să se subordoneze sau să fie parte a ministerului de resort, urmând ca în deciziile luate să se coordoneze îndeaproape cu compartimentele de specialitate ale acestuia și cu alte organisme publice cu atribuții de reglementare sau finanțare a măsurilor de intervenție publică.

La nivelul palierului regional de decizie se va asigura realizarea strategiilor sau planurilor regionale de dezvoltare a infrastructurii și serviciilor de comunicații electronice de tip broadband, în raport cu prevederile strategiilor și planurilor sectoriale naționale și indicatorii specifici stabiliți și potrivit cu metodologia aprobată.

La acest nivel se va asigura identificarea și aprobarea proiectelor strategice specifice în raport cu obiectivul și indicatorii aprobați și potrivit cu metodologia aprobată.

Este de așteptat ca această măsură să poată fi implementată fie prin resursele proprii ale autorității de resort, fie în colaborare cu organismele pentru dezvoltare regională.

Măsura 11 - Înființarea unor structuri regionale consultative pentru sprijinirea operatorilor în accesarea expertizei în achiziții publice

Măsura urmărește înființarea și operaționalizarea la nivel regional a unor organisme consultative care să aibă capacitatea de a furniza suport de specialitate în special în ceea ce privește derularea procedurilor de achiziții publice. Organismele consultative se pot organiza ca parte a administrației publice centrale sau locale cu finanțare mixtă sau autofinanțare / structuri asociative specializate, de drept privat.

Suportul furnizat poate viza atât componenta de organizare și derulare a procedurilor de achiziții publice în domenii specifice comunicațiilor electronice și destinată instituțiilor și autorităților publice, cât și componenta de ofertare specifică operatorilor comerciali.

În ceea ce privește suportul acordat instituțiilor și autorităților publice, acesta vizează în principal următoarele aspecte:

- realizarea documentațiilor de atribuire sau contractelor de parteneriat pornind de la nevoia publică efectivă ce trebuie rezolvată;

- analize privind realitatea pieței potențial interesate în procedura de atribuire ce urmează a fi lansată;
- respectarea principiului neutralității tehnologice acolo unde legal nu se justifică altfel.

În același timp, suportul acordat operatorilor comerciali din piață urmărește în principal următoarele aspecte:

- elaborarea ofertelor raportat la cerințele solicitate prin documentațiile de atribuire publicate sau contracte de parteneriat;
- acoperirea nevoii de resursă informațională și de servicii pentru categoria de operatori comerciali care nu dispun de resurse umane suficiente sau suficient specializate pentru realizarea și derularea contractelor de achiziții publice.

Măsura 12 - Construirea infrastructurii de comunicații electronice pentru 945 localități din zonele albe/gri prin aplicarea modelului de conducere / gestionare / administrare centralizată a proiectelor majore pilotat și dovedit eficace de către fostul Minister al Comunicațiilor și Societății Informaționale pentru realizarea unei rețele de 4.000 km de fibra optică/RONET

Măsura necesită o intervenție directă a Statului în piață, realizată la nivel central prin implementarea unei scheme de intervenție publică pentru sprijinirea directă a furnizorilor de rețele de comunicații electronice în special din zonele albe NGN. Măsura se realizează prin aplicarea prevederilor Investiția I11 - “Implementarea unei scheme de sprijinire a utilizării serviciilor de comunicații prin diferite tipuri de instrumente pentru beneficiari, cu accent pe zonele albe” aparținând Componentei 7 Transformare Digitală din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență pentru România (PNRR).

Din punct de vedere tehnic Obiectivul general al acestei acțiuni îl reprezintă acoperirea cu servicii de acces la internet de mare viteză, la punct fix a aproximativ 945 de localități (sate, inclusiv zonele locuite defavorizate precum cartierele mărginașe urbane sau rurale neacoperite de servicii de date sau așezările informale) în care, potrivit datelor ANCOM, piața nu poate livra astfel de servicii prin forțe proprii, în limita a 80 milioane de Euro, la nivel național. Investiția I11 beneficiază de o alocare bugetară totală de 94 mil. Euro.

Potrivit Investiției I11 din Componenta 7 a PNRR, prin servicii de acces la Internet de mare viteză se înțelege acces la Internet cu o viteză minimă de cel puțin 100 Mbps actualizabilă, în rețelele de tip FTTB / H și / sau 5G, asigurând astfel adaptarea soluției tehnologice și costurilor asociate la particularitățile economico-sociale sau de relief ale localităților țintă.

Se pune un accent deosebit, ca element de prioritizare a investițiilor, pe dezvoltarea infrastructurilor necesare acoperirii zonelor (zone locuite și tronsoane de căi de comunicații -

drumuri, șosele, căi ferate) de unde nu este posibilă efectuarea apelului la numărul unic de urgență 112.

Categoriile de investiții care vor fi finanțate aparțin infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice și constau în:

- Elemente de infrastructură pasivă precum stâlpi, canalizație subterană etc.
- Elemente de rețea activă.
- Segmente de rețea de distribuție (backhaul networks).
- Segmente de rețea de acces (last mile networks).
- Activități de realizare a unei rețele noi sau modernizare a unei rețele existente.

Măsura 13 - Creșterea capacității administrative a instituțiilor cu rol în realizarea infrastructurilor de comunicații electronice prin programe de training dedicate gestionării aspectelor de finanțare specifice proiectelor mari de infrastructură

Măsura este complementară altor măsuri care adresează creșterea capacității administrative a instituțiilor sau autorităților publice ce au un rol activ în autorizarea și realizarea infrastructurilor de comunicații electronice.

Măsura prevede derularea unor activități de instruire pentru salariați din instituții și autorități publice cu scopul de a crește nivelul de cunoaștere privind gestionarea proiectelor de finanțare specifice proiectelor mari de infrastructură a rețelelor de comunicații electronice.

Activitățile de instruire trebuie să acopere o paletă largă de cunoștințe, începând de la competențe digitale și ajungând până la aspecte specifice finanțării proiectelor mari de infrastructură de comunicații electronice.

Alte competențe conexe cu impact asupra finanțării proiectelor și care de asemenea trebuie cuprinse în activitățile de instruire menționate sunt cele ce vizează competențele de realizare a proiectelor (aplicarea finanțării), monitorizare (monitorizarea finanțării) și raportare (raportare privind realizarea finanțării).

Măsura poate fi realizată prin aplicarea prevederilor Investiției I16 Program de formare de competențe digitale avansate pentru funcționarii publici din Componenta 7 a PNRR, ce beneficiază de o bugetare totală de 20 mil. Euro și al cărei obiectiv este reprezentat de personalul din administrația publică pentru asigurarea creșterii nivelului competențelor digitale în administrația publică din România. Este de așteptat ca măsura să ducă la îmbunătățirea capacității de finanțare și gestionare a finanțării proiectelor mari de infrastructură de comunicații electronice prin creșterea competențelor digitale asociate.

Măsura 14 - Monitorizarea centralizată a investițiilor în lucrări cu componentă de comunicații electronice printr-un sistem integrat

Măsura este complementară altor măsuri care adresează creșterea capacității administrației publice și este destinată a asigura mecanismele digitale necesare managementului investițiilor în lucrări cu componentă de comunicații electronice.

Măsura urmărește implementarea unui sistem informatic integrat care să faciliteze monitorizarea proiectelor cu componentă de comunicații electronice. Activitățile de monitorizare a proiectelor trebuie să asigure date actualizate privind cel puțin următoarele aspecte:

- Stadiul de implementare a proiectelor
- Nivelul de execuție bugetară
- Obiective
- Activități și termene de realizare a activităților
- Documente conexe, precum hărți, planuri, etc.

Sistemul informatic integrat trebuie să cuprindă în principal proiectele majore de comunicații electronice, precum și proiectele de realizare a infrastructurilor fizice pasive (precum stâlpi sau canalizație).

Implementarea sistemului informatic se poate realiza de către beneficiar la nivelul administrației centrale, ori la nivel regional, oferind suport în utilizarea datelor către alte instituții și autorități publice centrale sau locale cu responsabilități în domeniul comunicațiilor electronice sau alte domenii conexe.

Implementarea sistemului informatic poate necesita integrarea cu alte sisteme informatice (cum ar fi sistemul SICAP, sistemele informatice ale ANCOM sau Consiliului Concurenței, etc) sau interacțiunea cu organisme precum Comitetul Tehnico-Economic. În acest ultim caz poate fi necesară modificarea legislației naționale aplicabile.

Finanțarea realizării sistemului informatic integrat poate fi asigurată din bugetul național sau din fonduri structurale prin programul POCIDIF.

Măsura 15 - Stimularea și promovarea antreprenoriatului local din perspectiva cererii de servicii de comunicații electronice

Măsura adresează crearea de locuri de muncă noi în zonele albe sau gri NGN prin stimularea înființării de noi afaceri, incubatoare și acceleratoare de business. Măsura trebuie să asigure acces și șanse egale pentru toate persoanele interesate care se califică potrivit criteriilor de selecție. Stimularea antreprenoriatului local se poate realiza atât prin înființarea de noi

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

companii, cât și prin angajarea, în companii existente în zonele țintă, a tinerilor sau persoanelor fără ocupație, precum și prin calificarea sau recalificarea resursei profesionale disponibile.

Pentru implementarea măsurii este necesară identificarea la nivel local a activităților profesionale cu potențial de creștere și de finanțare. Activitățile profesionale identificate pot fi din domeniul comunicațiilor electronice, din domenii conexe acestuia sau din alte domenii de activitate, inclusiv din domeniul economiei sociale. Pentru aceste activități comunicațiile electronice pot avea rolul unui catalizator pentru dezvoltarea și sustenabilitatea afacerilor.

În ceea ce privește activitățile profesionale din domeniul comunicațiilor electronice ce ar putea beneficia de finanțare pentru stimularea și promovarea antreprenoriatului local, acestea pot cuprinde furnizarea de servicii și lucrări de instalare și mentenanță a infrastructurilor și rețelelor, conectarea la internet în bandă largă, consultanță în proiectarea, implementarea, monitorizarea sau recepția lucrărilor, etc.

Finanțarea acestei intervenții poate fi asigurată prin Programul Operațional Educație și Ocupare - Acțiunea 4.a.2. Sprijin pentru dezvoltarea antreprenoriatului în rândul persoanelor aparținând grupului țintă.

Măsura 16 - Facilitarea accesului la datele gestionate în comun pentru toți operatorii interesați

Măsura adresează creșterea disponibilității și accesibilității datelor și informației relevante privind infrastructurile pasive și active ale rețelelor de comunicații electronice din România.

Măsura are rolul de a facilita intrarea în piață a noilor operatori și furnizori de servicii de comunicații electronice, precum și interconectarea rețelelor existente pentru furnizarea unor servicii calitativ mai ridicate. Accesul mai facil la noi piețe locale este de asemenea un rezultat anticipat în urma implementării măsurii.

Este de așteptat ca măsura să poată fi implementată prin colaborarea între beneficiar și autoritatea de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice.

Măsura 17 - Construcția și amenajarea centrelor multifuncționale dedicate alfabetizării digitale (Centre Zonale Digitalizate)

În timp ce majoritatea măsurilor propuse anterior vizează dezvoltarea pieței și a ofertei, respectiv calității serviciilor de broadband, amenajarea unor Centre Zonale Digitalizate dedicate alfabetizării digitale, au ca scop extinderea bazei de consumatori ai acestor servicii. Centrele vor îndeplini inclusiv rolul bibliotecilor virtuale. Măsura operaționalizării Centrelor Zonale Digitalizate vizează furnizarea, în teritoriu, în proximitatea consumatorilor, a unor servicii complete care să-i sprijine să își desăvârșească experiențele de învățare digitală. Aceste Centre pot sprijini, din punct de vedere teoretic și practic, populația generală (tinerii și adulții) interesată de dobândirea competențelor de bază și extinderea abilităților digitale în creșterea

gradului de utilizare a noilor tehnologii în activitățile de zi cu zi, pentru a-și crește șansele de dobândire/schimbare a unui loc de muncă și participare la economia digitală ori pentru a-și crește apetitul pentru inovare.

Această intervenție poate fi finanțată din Acțiunea 5.2 a Programului Operațional Incluziune și Demnitate Socială, coroborat cu finanțarea din I11, C7 - PNRR.

Măsura 18 - Cursuri de alfabetizare digitală și tehnică

Având în vedere posibilitățile de finanțare din Programul Operațional Educație și Ocupare, respectiv din Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială, se identifică oportunitatea sprijinirii în special a persoanelor defavorizate pentru dobândirea abilităților tehnice și digitale. Printre aceste categorii de persoane, amintim rezidenții mediilor rurale, persoanele vârstnice, persoanele în șomaj, persoanele interesate de recalificări profesionale etc.

Curricula acestor cursuri poate să fie diferențiată pe niveluri de competențe în funcție de publicul-țintă și scopul fiecărui tip de curs. Ea poate să fie stabilită în cooperare cu autorități publice relevante (exemplu: Ministerul Educației, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării ș.a.) ori cu alți actori proeminenți din sector (exemplu: asociații neguvernamentale care sprijină educația, asociații neguvernamentale din sectorul IT ori al comunicațiilor electronice ș.a.m.d.).

Această măsură poate fi finanțată prin granturi nerambursabile acordate în cadrul Programului Operațional Educație și Ocupare, prin:

- Acțiunea 2.a.1 Dezvoltarea unei rețele pentru tineret care să furnizeze servicii personalizate și de calitate tinerilor, cu precădere din categoria NEETs;
- Acțiunea 2.a.2 Pregătirea și furnizarea ofertei de servicii de formare/ocupare pentru tineri, inclusiv pentru tineri NEET, prin pachete integrate de măsuri active personalizate în funcție de profilul tinerilor;
- Acțiunea 3.a.1.2. Furnizarea de măsuri active în pachete de servicii integrate.

Măsura 19 - Cursuri de alfabetizare digitală și tehnică pentru recuperarea persoanelor care au abandonat timpuriu sistemul educațional și formarea lor în profile tehnice

Această măsură are dublu impact, atât în ceea ce privește extinderea plajei de consumatori ce pot deveni interesați de servicii de comunicații electronice, cât și operatorilor din sectorul broadband interesați să-și asigure forță de muncă pentru operațiunile curente. Prin proiectarea acestei măsuri ca una de tipul „A Doua Șansă”, aceste cursuri de alfabetizare digitală și tehnică pot sprijini tranziția grupului-țintă de la statutul defavorizat la utilizatori activi ai noilor tehnologii, care înțeleg avantajele socio-economice și modalitățile specifice de funcționare. Într-

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

o fază ulterioară, acei absolvenți cu aptitudini specifice pot participa și la cursuri tehnice (exemplu: lucru cu curenți de medie și joasă tensiune, lucrul la înălțime, lucrul în subteran ș.a.), gratuite sau semnificativ subvenționate, pentru a le facilita obținerea locurilor de muncă în implementarea proiectelor de realizare/extindere a infrastructurilor fizice de comunicații electronice.

Această măsură poate fi susținută din granturi acordate în cadrul Programului Operațional Educație și Ocupare prin Acțiunea 6.f.5 - Dezvoltarea și extinderea Programului ADȘ, pentru facilitarea finalizării învățământului obligatoriu de către persoanele care au părăsit timpuriu școala și încurajarea participării la ÎPV prin extinderea/diversificarea oportunităților de formare.

PNRR reprezintă principalul mijloc de finanțare pentru perioada următoare în domeniul comunicațiilor electronice. În cadrul acestui plan, se finanțează adaptarea cadrului legislativ pentru prioritățile naționale viitoare, precum și acoperirea cu servicii de acces la internet de mare viteză, la punct fix a aproximativ 945 de localități (sate, inclusiv zonele locuite defavorizate precum cartierele mărginașe urbane sau rurale neacoperite de servicii de date sau așezările informale) în care, conform datelor ANCOM, piața nu poate livra astfel de servicii prin forțe proprii.

Potrivit PNRR, în cadrul investiției I11 din Componenta 7 se vor urmări 2 direcții prioritare:

- Acoperirea localităților rurale complet albe, nedeservite cu rețele fixe, dar în care există cerere latentă și/sau inductori socio-economici (școală, grădiniță, dispensar, instituție publică etc.), constând în principal în localități rurale de mici dimensiuni (min. 50 locuitori / 20 gospodării) cu condiții geografice deosebite (de exemplu, rural îndepărtat, enclavizat, geografie atipică etc).
- Acoperirea localităților rurale insuficient deservite cu rețele fixe, în care vitezele nu pot fi îmbunătățite prin forțele piețelor, într-un număr estimat de 540-590 localități.

De asemenea obiectivele specifice ale Investiției I11 sunt:

- Acoperirea cu servicii de acces la Internet de mare viteză a unui număr de 30.000 - 40.000 de gospodării rurale îndepărtate și unui număr de 200 - 250 de inductori socio-economici, care ar fi rămas neacoperite cu niciun fel de rețele în absența intervenției.
- Îmbunătățirea acoperirii cu servicii de acces la Internet a unui număr de aproximativ 80.000 - 90.000 de gospodării rurale și unui număr de 500 - 600 de inductori socio-economici, care nu ar putea beneficia de upgrade în absența intervenției.
- Conectarea la servicii de acces la Internet de mare viteză a unui număr de 600 de inductori socio-economici suplimentari și unui număr de 60.000 de gospodării (estimare take-up).

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Deși nu există suficiente detalii publice la momentul prezentului plan, este de așteptat ca Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) să cuprindă apeluri de finanțare destinate dezvoltării mediului de afaceri în zone cu comunități dezavantajate sau acces dificil, care figurează ca și zone albe sau gri din punct de vedere al conectivității electronice, acțiuni ce este de așteptat să aibă impact pozitiv asupra creșterii cererii de rețele și servicii de comunicații electronice în acele zone. Impactul prognozat va avea potențialul de a sprijini astfel atingerea obiectivelor strategice de conectivitate aferente anului 2025 și anului 2030.

Programele Regionale (PR) sunt dezvoltate de către cele opt Agenții pentru Dezvoltare Regională, particularizând nevoile și obiectivele pentru fiecare regiune, pornind de la cei 5 piloni investiționali ai Politicii de Coeziune, între care obiectivele de tranziție digitală și ecologică ocupă o poziție proeminentă. Deși cele 8 Programe Regionale abordează în mod diferit obiectivul unei Europe mai inteligente, se pot identifica oportunități de finanțare cu scopuri convergente disfuncționalităților de pe piața de broadband în cadrul PR Centru.

În cadrul Programului Operațional Educație și Ocupare (POEO), sunt prevăzute investiții care vizează capitalul uman, pentru adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și progresul tehnologic. Profilul acestui program operațional corespunde nevoilor de remediere a disfuncționalităților socio-economice de pe piața de broadband, în special celor referitoare la creșterea nivelului competențelor - și al apetitului - de utilizare a serviciilor și echipamentelor de internet.

Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS) atinge tangențial subiectul digitalizării, abordându-l ca aspect complementar și integrant al incluziunii sociale, aspect coerent cu viziunea creării unei societăți digitale. Ca și în cazul acțiunilor finanțate din Programul Operațional Educație și Ocupare 2021-2027, și acest program operațional are capacitatea de a furniza intervenții de tip soft, care să răspundă disfuncționalităților socio-economice ce obstrucționează dezvoltarea pieței de broadband.

6 Procesul de consultare publică

În conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 52/2003, procesul de consultare publică, se recomandă respectarea regulilor procedurale minimale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale în cadrul autorităților administrației publice centrale și locale, alese sau numite, precum și al altor instituții publice care utilizează resurse financiare publice, în raporturile stabilite între ele cu cetățenii și asociațiile legal constituite ale acestora.

Astfel, în prima fază, în cadrul procedurilor de elaborare a proiectului de act normativ prin care se va adopta politica publică în domeniul broadband, se recomandă ca Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării să publice, cu cel puțin 30 de zile lucrătoare înainte de supunerea spre

avizare interministerială, un anunț referitor la această acțiune în site-ul propriu, să-l afișeze la sediul propriu, într-un spațiu accesibil publicului, și să-l transmită către mass-media centrală. Anunțul va cuprinde:

- data afișării
- nota de fundamentare
- textul complet al proiectului actului respectiv
- termenul-limită (minim 10 zile calendaristice), locul și modalitatea în care cei interesați pot trimite în scris propuneri, sugestii, opinii cu valoare de recomandare privind proiectul de act normativ.

MCID va comunica textul proiectului de act normativ și al propunerii de politică publică anexă tuturor persoanelor care au depus o cerere pentru primirea acestor informații.

În același termen specificat mai sus, se recomandă ca MCID să transmită anunțul și mediului de afaceri prin asociațiile de afaceri și alte asociații legal constituite. Astfel, în raport cu demersurile anterioare prezentei propuneri de politică publică realizate în cadrul aceluiași proiect, considerăm oportună transmiterea anunțului următoarelor entități private și neguvernamentale care au contribuit la procesul de consultare publică prin participarea la atelierele de lucru regionale:

1. Asociația Interlan
2. Asociația Națională a Internet Service Providerilor (ANISP)
3. Asociația Operatorilor Mobili din România (AOMR)
4. RCS&RDS
5. Orange
6. Vodafone
7. Prime Telecom Romania
8. Huawei Romania
9. Telecomunicații CFR
10. Fortinet
11. E-Distribuție
12. BSC
13. CAMUSAT
14. SIL-MIRO.COM SRL

15. Marctel
16. MC
17. SC GMB COMPUTERS SRL
18. TGT
19. Euroweb Romania
20. Eximprod Engineering SA
21. HSA Grup SRL
22. Internet BR
23. New Tech Group
24. Speednet
25. Teleplus
26. DATAZYX
27. GHM Dolj
28. Internet Oltenia
29. Asociația Metropolitană Brașov
30. ENOHAZA
31. GAL Ținutul Bârsei
32. Iceberg Plus
33. ISPLF
34. MD TRUST SRL
35. Universitatea Transilvania din Brașov
36. Electrogrup
37. SC NEXT GEN SRL
38. WAVENET
39. Avangarde
40. GTS Telecom
41. Interlink Banat
42. Marcasit

43. SCR Grup

44. SDM

Din cadrul echipei de implementare a proiectului SIPOCA 579 sau din cadrul compartimentului responsabil pentru relația cu societatea civilă de la nivelul MCID, se va desemna o persoană care va consemna propunerile, sugestiile sau opiniile cu privire la proiectul de act normativ și propunerea de politică publică supuse dezbaterii publice, într-un registru, menționându-se data primirii, persoana și datele de contact de la care s-a primit propunerea, opinia sau recomandarea.

Recomandările propuse de organizațiile neguvernamentale și private vor fi analizate de MCID și Consultant, urmând să fie întocmit un document justificativ privind recomandările relevante acceptate, precum și cele neacceptate, în cazul celor din urmă fiind precizate motivele nepreluării lor. Pe baza acestor recomandări se va definitiva atât proiectul de act normativ pentru adoptarea propunerii de politică publică, cât și politica publică în sine.

La cererea unei asociații legal constituite sau a altei autorități publice, se poate organiza o întâlnire în care să se dezbate public proiectul de act normativ și propunerea de politică publică. În acest caz, MCID va publica pe site-ul propriu și va afișa la sediul propriu, alături de documentele menționate anterior și modalitatea de colectare a recomandărilor, modalitatea de înscriere și luare a cuvântului, timpul alocat luării cuvântului și orice alte detalii de desfășurare a dezbaterii publice prin care se asigură dreptul la libera exprimare oricărui cetățean interesat. La dezbaterea publică, este recomandabilă și participarea Consultantului. Dezbaterea se va finaliza cu o minută ce va cuprinde și recomandările și ce va fi publicată pe site-ul MCID în maxim 10 zile de la încheierea evenimentului. În urma dezbaterii, se poate revizui atât proiectul de act normativ, cât și textul propunerii de politică publică, funcție de recomandările primite în cadrul acesteia.

Tabel 8. Model de elaborare a raportului de consultare publică pe tema propunerii de politică publică, conform Metodologiei de evaluare preliminară a impactului

Secțiunea 6. Raport consultarea publică (art. 7 din Legea 52/2003)	
19. Analiză de Impact ÎNAINTE de procesul de consultare	
Întrebări cheie adresate părților interesate și experților	<p>Recomandăm adresarea unei serii de întrebări-cheie părților interesate prin care să se clarifice cel puțin următoarele teme, în cadrul procesului de consultare:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Măsura în care propunerea de politică publică răspunde disfuncționalităților identificate în cadrul atelierelor regionale; 2. Măsura în care au fost identificate și estimate în mod corect toate tipurile de impact; 3. Existența unor alte măsuri/obiective pretabile și finanțabile în contextul prezentei politici publice care nu se regăsesc în rândul celor propuse 4. Existența unor măsuri publice și private complementare prezentei propuneri de politică publică și asigurarea coerenței cu acestea.
Părțile interesate / experții ce urmează să fie consultate/ți	<p>Recomandăm consultarea a minim următoarelor părți interesate:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Asociația Interlan 2. Asociația Națională a Internet Service Providerilor (ANISP) 3. Asociația Operatorilor Mobili din România (AOMR) 4. RCS&RDS

UNIUNEA EUROPEANĂ

5. Orange
6. Vodafone
7. Prime Telecom Romania
8. Huawei Romania
9. Telecomunicații CFR
10. Fortinet
11. E-Distribuție
12. BSC
13. CAMUSAT
14. SIL-MIRO.COM SRL
15. Marctel
16. MC
17. SC GMB COMPUTERS SRL
18. TGT
19. Euroweb Romania
20. Eximprod Engineering SA
21. HSA Grup SRL
22. Internet BR
23. New Tech Group

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

24. Speednet
25. Teleplus
26. DATAZYX
27. GHM Dolj
28. Internet Oltenia
29. Asociația Metropolitană Brașov
30. ENOHAZA
31. GAL Ținutul Bârsei
32. Iceberg Plus
33. ISPLF
34. MD TRUST SRL
35. Universitatea Transilvania din Brașov
36. Electrogrup
37. SC NEXT GEN SRL
38. WAVENET
39. Avangarde
40. GTS Telecom
41. Interlink Banat
42. Marcasit

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

	43. SCR Grup 44. SDM
Proces de consultare publică; motivul și data acestuia	Recomandăm a fi completată după aprobarea instituțională a detaliilor specifice procesului de consultare
20. Analiză de Impact DUPĂ procesul de consultare	
Metoda de consultare (dezbateri, online, etc.) și data	Recomandăm a fi completată după parcurgerea procesului de consultare
Părțile interesate și experții participanți	Recomandăm a fi completată după parcurgerea procesului de consultare
Rezumat	

7 Măsuri postadoptare

Măsurile necesare urmare a adoptării prezentei propuneri de politică publică și a legiferării implementării ei prin proiectul de act normativ care o aprobă se vor referi la:

- actele normative subsecvente ce urmează a fi elaborate după adoptarea propunerii de politică publică și termenele estimate pentru aprobarea acestora de către Guvern sau Parlament;
- măsurile ce sunt necesar a fi implementate pentru atingerea obiectivelor și scopului politicii publice, în termenele stabilite:
 - pentru actualizarea cadrului normativ, în calitate de principal responsabil cu implementarea, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării va trebui să coopereze și să conlucreze cu numeroase instituții ale căror atribuții se reflectă și asupra inițiativelor de extindere a rețelelor de comunicații electronice în bandă largă. Acestea pot include:
 - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii;
 - Ministerul Finanțelor;
 - Ministerul Afacerilor Interne;
 - Ministerul Afacerilor Externe;
 - Ministerul Apărării Naționale;
 - Ministerul Economiei;
 - Ministerul Energiei;
 - Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor;
 - Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației;
 - Ministerul Muncii și Solidarității Sociale;
 - Ministerul Sănătății;
 - Ministerul Educației;
 - Ministerul Antreprenoriatului și Turismului;
 - Ministerul Culturii;
 - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
 - Autoritatea pentru Digitalizarea României;

- Agenția Națională pentru Achiziții Publice;
 - Curtea de Conturi
 - Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații;
 - Agențiile pentru Dezvoltare Regională;
 - Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România;
 - Asociația Municipiilor din România;
 - Asociația Orașelor din România;
 - Asociația Comunelor din România;
 - Asociațiile reprezentative ale operatorilor de telecomunicații;
 - Alte organisme naționale, regionale sau locale relevante.
- Pentru implementarea măsurilor finanțate din fonduri europene structurale și de investiții, este necesar ca Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării să inițieze, întrețină și fructifice o colaborare strânsă cu instituțiile cu rol de autoritate de management sau organism intermediar în gestionarea fondurilor europene pretabile ca sursă de finanțare, pentru a putea contribui la elaborarea unor ghiduri specifice care să răspundă fidel nevoilor din domeniul comunicațiilor electronice, cu precădere nevoilor ce privesc broadband.
- monitorizarea și evaluarea implementarea propunerii de politică publică de către instituții și departamente însărcinate cu această responsabilitate, prin indicatori utilizați în acest sens.

Tabel 9. Propuneri de măsuri post-adoptare față de politica publică în domeniul Broadband, conform Metodologiei de evaluare preliminară a impactului

Secțiunea 7. Măsuri post-adoptare (doar pentru opțiunea preferată)	
21. Activități de monitorizare și evaluare	
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> • Întreprinderi cu cod CAEN 6110 nou-înființate pentru operarea infrastructurilor sau furnizarea de servicii de comunicații în bandă largă (număr) • Locuri de muncă nou create și ocupate în întreprinderi cu cod CAEN 6110 (număr) • Locuri de muncă nou create și ocupate de NEET în întreprinderi cu cod CAEN 6110 (număr) • Impozit pe profit colectat la bugetul de stat de la întreprinderile cu cod CAEN 6110 nou înființate (RON) • Gospodării din mediul rural conectate la infrastructură de comunicații electronice în bandă largă (număr) • Întreprinderi din mediul rural conectate la infrastructură de comunicații electronice în bandă largă (număr) • Cetățeni din mediul rural care beneficiază de servicii publice online (număr sau procent) • Gaze cu efect de seră ne-emise în atmosferă (tone)
Canale de colectare de date	<p>Online</p> <ul style="list-style-type: none"> • E-mail • Chestionare/nomenclatoare dedicate • Platforme online

UNIUNEA EUROPEANĂ

Actori implicați	<p>Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării</p> <p>Ministerul Transporturilor și Infrastructurii;</p> <p>Ministerul Finanțelor;</p> <p>Ministerul Afacerilor Interne;</p> <p>Ministerul Afacerilor Externe;</p> <p>Ministerul Apărării Naționale;</p> <p>Ministerul Economiei;</p> <p>Ministerul Energiei;</p> <p>Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor;</p> <p>Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației;</p> <p>Ministerul Muncii și Solidarității Sociale;</p> <p>Ministerul Sănătății;</p> <p>Ministerul Educației;</p> <p>Ministerul Antreprenoriatului și Turismului;</p> <p>Ministerul Culturii;</p> <p>Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;</p> <p>Autoritatea pentru Digitalizarea României;</p> <p>Agenția Națională pentru Achiziții Publice;</p> <p>Curtea de Conturi</p>
------------------	---

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

	<p>Consiliul Concurenței</p> <p>Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații;</p> <p>Agențiile pentru Dezvoltare Regională;</p> <p>Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România;</p> <p>Asociația Municipiilor din România;</p> <p>Asociația Orașelor din România;</p> <p>Asociația Comunelor din România;</p> <p>Asociațiile reprezentative ale operatorilor de telecomunicații;</p> <p>Alte organisme naționale, regionale sau locale relevante.</p> <p>Consilii județene</p> <p>Primării</p>
Perioada estimată de monitorizare	2026-2029
Perioada estimată de evaluare	2029
Domeniul preconizat al evaluării	Socio-economic

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

8 Adoptarea politicii publice în domeniul broadband

Procesul formal de adoptare a politicii publice în domeniul broadband pornind de la prezenta propunere se realizează conform prevederilor legale în vigoare, specifice fiind prevederile următoarelor acte normative:

- Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, cu modificările și completările ulterioare
- H.G. nr. 1361/2006 privind conținutul instrumentului de prezentare și motivare a proiectelor de acte normative supuse aprobării Guvernului, cu modificările și completările ulterioare
- H.G. nr. 561/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării
- H.G. nr. 523/2016 pentru modificarea și completarea Regulamentului privind procedurile de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice la nivel central, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 775/2005.

Astfel, proiectul de hotărâre a Guvernului privind adoptarea unei politici publice în domeniul Broadband va fi elaborat ținând cont de normele de tehnică legislativă, va fi însoțit de un instrument de prezentare și motivare (Notă de Fundamentare) justificat și întemeiat pe datele obținute în procesul de elaborare a politicii publice (analiza ex-ante) și va fi supus consultării interministeriale și aprobării Guvernului conform Regulamentului stipulat de H.G. 561/2009.

Tabel 10. Recomandări cu privire la procesul de adoptare a politicii publice în domeniul broadband, conform Metodologiei de evaluare preliminară a impactului

Secțiunea 8. Informații cu privire la avizul final	
Consiliul Legislativ	Recomandăm obținerea avizului Consiliului Legislativ
Consiliul Suprem al Apărării Naționale	Recomandăm obținerea avizului Consiliului Suprem de Apărare a Țării
Consiliul Economic și Social	Recomandăm obținerea avizului Consiliului Economic și Social
Consiliul Concurenței	Recomandăm obținerea avizului Consiliului Concurenței
Curtea de Conturi	Recomandăm obținerea avizului Curții de Conturi

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Secțiunea 9. Acreditare

Data	Semnătura
Recomandăm datarea după realizarea procedurilor de consultare publică	Recomandăm semnarea analizei de către conducătorul structurii responsabile de domeniul broadband din Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

Anexă - Planul de acțiune pentru sprijinirea cererii și a utilizării de rețele de foarte mare capacitate, inclusiv acțiuni menite să faciliteze instalarea acestora

Obiectiv	Măsură	Sursa de finanțare	Forma de finanțare	Responsabil	Calendar orientativ
1. Actualizarea, simplificarea și creșterea gradului de aplicare a cadrului normativ incident dezvoltării și operării infrastructurilor și serviciilor de broadband	<p>Măsura 1</p> <p>1.1. Actualizarea / elaborarea de norme tehnice și elaborarea de standarde și instrucțiuni simplificate necesare în luarea deciziilor privind numărul / tipul / categoriilor / oportunității avizelor solicitate</p>	Bugetul de stat	-	<p>Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării;</p> <p>Ministerul Transporturilor și Infrastructurii;</p> <p>Ministerul Finanțelor;</p> <p>Ministerul Afacerilor Interne;</p> <p>Ministerul Afacerilor Externe;</p> <p>Ministerul Apărării Naționale;</p> <p>Ministerul Economiei;</p> <p>Ministerul Energiei;</p>	2024

Obiectiv	Măsuri	Sursa de finanțare	Forma de finanțare	Responsabil	Calendar orientativ
				Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor; Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației; Ministerul Muncii și Solidarității Sociale; Ministerul Sănătății; Ministerul Educației; Ministerul Antreprenoriatului și Turismului; Ministerul Culturii; Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale; Autoritatea Națională pentru Administrare și	

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
 Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Obiectiv	Măsuri	Sursa de finanțare	Forma de finanțare	Responsabil	Calendar orientativ
				Reglementare în Comunicații; Asociațiile reprezentative ale operatorilor de telecomunicații	
	<p>Măsura 2</p> <p>1.2. Clarificarea și diferențierea caracteristicilor tehnico-economice ale proiectelor de construcții noi prin comparație cu proiectele de mentenanță / modernizarea celor existente, pentru simplificarea procedurilor în ultimul caz</p>	Bugetul de stat	-	<p>Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării;</p> <p>Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației;</p> <p>Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații</p>	2024

Obiectiv	Măsuri	Sursa de finanțare	Forma de finanțare	Responsabil	Calendar orientativ
	<p>Măsura 3</p> <p>1.3. Creșterea gradului de conștientizare și exercitare a obligativității de verificare a respectării prevederilor aplicabile proiectelor în domeniu</p>	Bugetul de stat	-	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Ministerul Afacerilor Interne - Instituțiile Prefecților	2024
	<p>Măsura 4</p> <p>1.4. Instituirea unor proceduri simplificate de contestare / întrerupere prin act administrativ a proiectelor care nu respectă legislația privind prevederea facilităților specifice infrastructurilor de telecomunicații în proiectele de investiții</p>	Bugetul de stat	-	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Ministerul Afacerilor Interne - Instituțiile Prefecților	2024
	<p>Măsura 5</p> <p>1.5. Simplificarea și consolidarea modalităților de monitorizare a responsabililor de</p>	Bugetul de stat	-	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării;	2024

Obiectiv	Măsuri	Sursa de finanțare	Forma de finanțare	Responsabil	Calendar orientativ
	deciziile luate în cadrul proiectelor publice de realizare a infrastructurilor fizice pentru rețelele de comunicații electronice, cu asumarea răspunderii materiale directe a acestora asupra neregulilor constatate			Curtea de Conturi a României	
	Măsura 6 1.6. Instituirea unor termene stricte pentru sprijinirea conectării operatorilor noi, precum și mecanism simplificat de soluționare a sesizărilor	Bugetul de stat	-	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării	2024
	Măsura 7 1.7. Crearea unor metodologii/instrucțiuni de punctare echitabilă a ofertelor depuse de	Bugetul de stat	-	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării;	2024

Obiectiv	Măsuri	Sursa de finanțare	Forma de finanțare	Responsabil	Calendar orientativ
	operatorii fără experiență și standardizarea tehnologică a specificațiilor minimale pentru anumite categorii de investiții			Agenția Națională pentru Achiziții Publice	
	Măsura 8 1.8. Completarea cadrului de lucru cu instrucțiuni, recomandări sau standarde de cost privind stabilirea tarifelor practicate de autoritățile publice locale	Bugetul de stat	Schemă de subvenționare a tarifelor către autoritățile locale, diferențiată pe criterii socio-economice	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Agenția Națională pentru Achiziții Publice	2024
	Măsura 9 1.9. Crearea și dezvoltarea cadrului legal privind asigurarea de servicii broadband pentru situații de criză	Bugetul de stat	-	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Ministerul Afacerilor Interne - Inspectoratul General pentru Situații de Urgență	2025

Obiectiv	Măsuri	Sursa de finanțare	Forma de finanțare	Responsabil	Calendar orientativ
2. Accelerarea și coordonarea proiectelor de dezvoltare a infrastructurii de broadband cu proiectele de dezvoltare locală	Măsura 10 2.1. Înființarea și operaționalizarea unor organisme regionale de consultare / aprobare a proiectelor de dezvoltare a infrastructurii broadband	Bugetul de stat	-	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Agențiile pentru Dezvoltare Regională; Consiliile pentru Dezvoltare Regională	2025
	Măsura 11 2.2. Înființarea unor structuri regionale consultative pentru sprijinirea operatorilor în accesarea expertizei în achiziții publice	Bugetul de stat	-	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Agenția Națională pentru Achiziții Publice	2025
	Măsura 12 2.3. Construirea infrastructurii de comunicații electronice pentru 945 localități din zonele albe/gri prin	Planul Național de Redresare și Reziliență	Granturi	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării	2026

Obiectiv	Măsuri	Sursa de finanțare	Forma de finanțare	Responsabil	Calendar orientativ
	aplicarea modelului de conducere / gestionare / administrare centralizată a proiectelor majore pilotat și dovedit eficace de către fostul Minister al Comunicațiilor și Societății Informaționale pentru realizarea unei rețele de 4.000 km de fibra optică				
	<p>Măsura 13</p> <p>2.4. Creșterea capacității administrative a instituțiilor cu rol în realizarea infrastructurilor de comunicații electronice prin programe de training dedicate gestionării aspectelor de finanțare specifice proiectelor mari de infrastructură</p>	Programul Operațional Educație și Ocupare	Grant	<p>Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării;</p> <p>Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor;</p> <p>Ministerul Muncii și Solidarității Sociale</p>	2026

Obiectiv	Măsuri	Sursa de finanțare	Forma de finanțare	Responsabil	Calendar orientativ
	<p>Măsura 14</p> <p>2.5. Monitorizarea centralizată a investițiilor în lucrări cu componentă de comunicații electronice printr-un sistem integrat</p>	Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare	Grant	<p>Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării;</p> <p>Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației</p>	2026
3. Îmbunătățirea condițiilor concurențiale pe piața de broadband din România	<p>Măsura 15</p> <p>3.1. Stimularea și promovarea antreprenorialului local din perspectiva cererii de servicii de comunicații electronice</p>	<p>Programul Operațional Educație și Ocupare</p> <p>Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare</p>	<p>Grant (înființarea noilor operatori)</p> <p>Instrumente financiare (sprijinirea micilor furnizori de servicii telecomunicații în dezvoltarea pachetelor de</p>	<p>Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării;</p> <p>Ministerul Antreprenoriatului și Turismului</p>	2026

Obiectiv	Măsuri	Sursa de finanțare	Forma de finanțare	Responsabil	Calendar orientativ
			servicii și accesul la noi piețe)		
	Măsura 16 3.2. Facilitarea accesului la datele gestionate în comun pentru toți operatorii interesați	Bugetul de stat	-	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații	2025
4. Creșterea gradului de alfabetizare digitală în mediul rural	Măsura 17 4.1. Construcția și amenajarea centrelor multifuncționale dedicate alfabetizării digitale (Centre Zonale Digitalizate)	Programul Operațional Educație și Ocupare	Grant	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Consiliile Județene	2026
	Măsura 18 4.2. Cursuri de alfabetizare digitală și tehnică	Programul Operațional Educație și Ocupare	Grant	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Ministerul Educației;	2026

Obiectiv	Măsuri	Sursa de finanțare	Forma de finanțare	Responsabil	Calendar orientativ
	Măsura 19 4.3. Cursuri de alfabetizare digitală și tehnică pentru recuperarea tinerilor care au abandonat timpuriu sistemul educațional și formarea lor în profile tehnice	Programul Operațional Educație și Ocupare	Grant	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării; Ministerul Educației;	2026

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

